

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 21, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 21, 1994

Nr. 183

Rusijos pareigūnas patenkintas Lietuvos valdžia

Vilnius, rugsėjo 7 d. (LA) — Baigdamas savo vizitą Lietuvoje, rugsėjo 6 d. Rusijos parlamento aukštesniųjų rūmų pirmininkas Vladimir Šumeiko konstatavo, kad pokalbiai Lietuvoje peržengė parlamentarų (įstatymų leidybos) bendradarbiavimo ribas ir palietė tarpvalstybinius santykius.

Daugiausia dėmesio skirta Rusijos kariniam tranzitui, kuris nenutrūko išvedus kariuomenę iš Vokietijos ir Baltijos valstybių. „Laikinas susitarimas dėl tranzito į Kaliningradą per Lietuvą buvo susijęs su kariuomenės išvedimu ir veikė iki rugsėjo 1 dienos. Periodas baigėsi, o visa tai tęsiasi“. Derybų delegacijos rengia du susitarimus: karinio tranzito ir civilinio (bevizio režimo bei piliečių tarpusavio kelionių).

„Lietuvos aidas“ priminė, kad susitikimuose su Šumeiko Lietuvos pareigūnai Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas ir užsienio reikalų ministras Povilas Gylys prašė nesieti karinio tranzito su pasirašyta, bet Rusijos nevykdama prekybos sutartimi. Kodėl Rusija daro Lietuvai politinį spaudimą, paklausė „Lietuvos aidas“ korespondentė Lina Pečiulienė. Juk Lietuva jokiais tarptautinėmis sutartimis nėra įsipareigojusi per savo teritoriją leisti Rusijos karinį tranzitą.

Susitikimuose su Lietuvos pareigūnais Vladimir Šumeiko priėjo išvadą, kad negalima sieti karinio tranzito su prekybos sutartimi, ekonomiką naudoti politiniam spaudimui. Palankus prekybos režimo sutartis, pasak Šumeiko, veiks nelaukiant susitarimo dėl karinio tranzito. Jis pats pažadėjo pasistengti, kad prekybos sutartis Rusijoje būtų vykdoma, o paskui ir ratifikuojama Rusijos parlamento žemesniuose rūmuose — Dūmoje. Rusijos parlamento vadovas šypsodamasis pasakojo, kad jis nepastebėjęs Lietuvos valdžios nuolankumo ir pasidavimo Maskvos spaudimui. „Jie gina Lietuvos interesus“.

Kodėl Rusijai neužtenka Lietuvos taisyklių kariniam tranzitui, o reikia ir sutarties? Šumeiko atsakė, kad tada, kai taisyklės taps vyriausybės patvirtintu dokumentu, Rusija turės konstatuoti, ar sutinka su tokiomis taisyklėmis. Tai ir bus susi-

tarimas — protokolas, pasirašytas vyriausybiniu lygiu.

Apie Karaliaučiaus demilitarizavimą

Paklaustas apie Karaliaučiaus demilitarizavimą, Šumeiko atsakė, kad Karaliaučius buvo, yra ir bus Rusijos dalis. Kalbėti apie to krašto militarizavimą ar demilitarizavimą tas pats, kaip kalbėti apie visos Rusijos militarizavimą. Rusija pati sprendžia, kokiose srityse ir kiek kariuomenės laikyti. Tai išimtinai vien Rusijos reikalas. Karaliaučiaus srityje tiek mažai kariuomenės, kad apie tai neverta net kalbėti.

„Vakar, kai Landsbergis kalbėjo apie grėsmę Lietuvai iš Karaliaučiaus esančios kariuomenės, aš jam atsakiau, kad kariuomenės atžvilgiu Rusija labai šiuolaikiška šalis. Jei karas ir prasidės pagal šiuolaikinę karinę doktriną — karas bus be žmonių“.

Kariuomenė, esanti Karaliaučiuje, pasak Šumeiko, padeda ekonomikos augimui, padeda įsivertinti didelėms finansinėms ekonominėms grupėms ir jų bankams. Kalbėdamas apie šias ekonomines grupes, Šumeiko teigė, kad Karaliaučiaus valdžios iniciatyva ekonominis kaimyninių valstybių bendradarbiavimas perkeliamas į regioninį lygį. Susitarta skatinti bendrą Karaliaučiaus, Lenkijos pasienio vaivadijos ir Lietuvos (regiono? — LA) investicijas.

Šumeiko dar kartą pabrėžė Lietuvos paskirtį — Rusijos langas į Europą. Kadangi Karaliaučius — vienintelis neužšalantis Rusijos uostas Baltijos jūroje, Rusija skirs didžiulį kapitalą transporto tilto (koridoriaus) statymui per Lietuvą. Lietuva turinti tokiose projektuose dalyvauti, nes tai ir jos interesas. Vladimir Šumeiko pritarė: „Ačiū Dievui, Vokietijos kapitalas dar nelaisvas“. Šitaip jis šią mintį pakomentavo: Vokietija įdėjo 180 milijonus marčių į Rytų Vokietijos ekonomiką (tai daugiau negu visas Rusijos biudžetas). Vokiečiai patys teigia, kad investicijoms Karaliaučiuje jiems trukdo ten esanti kariuomenė.

Rusijos vaidmuo Čėčėnijoje

Buvo paliestas ir Rusijos vaidmuo Čėčėnijos įvykiuose. Šumeiko nesutinka, kad Rusija ten elgiasi kaip Lietuvoje 1991 m. sausio mėnesį.

Rusija dabar kita — demokratiška. Jo nuomone, Rusija tik praleido momentą — Jelcinas privalejo eiti į derybas su Dudajevu. Dabar jau per vėlu. O blogiausia darba darą Chasbulatovas, dabartinis „taikdaris“ Čėčėnijoje. Jis pasirašė Rusijos suvažiavimo nutarimą (kuris nebegalioja), kad Rusija nepripažįsta Čėčėnijos valdžios. „Būtent dėl Chasbulatovo dabar Čėčėnijoje vyksta tas, kas vyksta“, sakė Šumeiko ir pridūrė tikslą, kad čėčėnų tauta pati savęs nesunaikins.

Šumeiko gyrė Lietuvos opoziciją. Jai buvo labai įdomu kalbėti su Vytautu Landsbergiu, todėl savo iniciatyva susitikimą dvigubai pailgino. „Lietuvos opozicija civilizuota, konstruk-

Rusijos parlamento aukštesniųjų rūmų pirmininkas Vladimir Šumeiko ir Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas patenkinti abipusio susitikimo rezultatais.

Prezidento komisija iš pareigų atleido pareigūnus

Vilnius, rugsėjo 7 d. (LA) — Paskutinė tarnybos diena Lietuvos policijos generaliniam komisariui Petriui Liubartui buvo pirmadienis, rugsėjo 5 d. Premjero Šlezevičiaus įtikintas, jis paliko savo postą ir išėjo į pensiją „šalių susitarimu“. P. Liubartas vidaus reikalų sistemoje ištarnavo apie 25 metus.

Pirmą kartą į aukštąsias pareigas dar tuometinėje Sovietinės Lietuvos Vidaus reikalų ministerijoje (VRM) jis buvo paskirtas 1989 metais. Ministro pavaduotoju dirbo prie visų valdžių, o miliciją reorganizavus į policiją — VRM Policijos departamento generaliniu komisaru. Iš pareigų atleidžiamas ir VRM Ekonominio nusikaltimų tyrimo valdybos (ekonominės policijos) vyresnysis komisaras Algirdas Deveikis.

Tokiais sprendimais darba pradėjo naujoji, prezidento dekretu sudaryta kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu Tarpvalstybinė komisija, sudaryta vien iš aukštų VRM pareigūnų bei vykdomosios valdžios institucijų vadovų.

Petro Liubarto pareigas gali užimti jo dabartinis pavaduotojas V. Račkauskas, beje, „darbo grupės“ narys. Liubartas nebuvęs įtrauktas į „darbo grupę“.

Petro Liubarto vadovaujami viešosios tvarkos saugotojų būriai aktyviai dalyvavo Sausio 13-osios įvykiuose bei 1991 m. pučo dienomis: saugojo parlamentą, televizijos bokštą, patuliavo gatvėse. Kurdamas Lietuvos policijos sistemą, kaip pats sako, „dirbo kiek galėjo“. Generalinis komisaras niekad neslėpė, jog policijoje yra daug bėdų ir negerovių. Ne vienoje spaudos konferencijoje jis kalbėdavo, kad policija yra visuomenės dalis ir ne šventieji puodai lipo.

Daugelis VRM pareigūnų šokių tokio premjero Šlezevičiaus sprendimo. Juk pats ministras pirmininkas kalbėjo, jog policijos dėka nusikalstamumo plitimas stabilizavosi. Tačiau atrodo, jog vyriausybė dėl visai nesuprantamų priežasčių ėmėsi kadru politikos vidaus reika-

tyvi, ji klausosi argumentų. Landsbergi visi žino kaip demokratijos garantą, žmogų, kuris kovojo“. Apie Rusijos opoziciją Šumeiko pasakė grubiai: „Egzaltuoti isteriški puspročiai ir kvailiai“.

Rugsėjo 6 d. Rusijos parlamento vadovas dar susitiko su užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu, apžiūrėjo Trakus ir išvyko į Maskvą.

ly sistemoje, nepasiklausiusi nuomonės patčioje VRM.

Vidaus reikalų sistemoje laukiama, kad bus atleisti kai kurie rajonų bei didžiųjų Lietuvos miestų policijos vadovai. Vidaus reikalų ministerijoje norima įvesti griežtesnę centralizaciją, naudingą vienam asmeniui ar grupei „patikimų žmonių“. Tam aukojami ir autoritetą turintys pareigūnai. Kadru valymas VRM yra žingsnis prieš galutinai priimančią Seime Nepaprastosios padėties įstatymą.

Atvyko naujasis JAV ambasadorius

Vilnius, rugsėjo 19 d. (Elta) — Pirmadienį nuolatiniam darbui į Lietuvą atvyko Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius James W. Swihart. Planuojama, kad skiriamuosius raštus Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui naujasis JAV ambasadorius įteiks rugsėjo 26 dieną.

Ratifikotas Baltijos valstybių susitarimas

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Seimas ratifikavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos susitarimą dėl Baltijos šalių tarptarptamentinio ir tarpvyriausybinių bendradarbiavimo. Jį birželio mėnesį Talline pasirašė vyriausybės vadovai. Tuo pat metu jie paskelbė pareiškimą apie Baltijos Ministrų tarybos įkūrimą.

Susitarimas reguliuoja ir Baltijos valstybių tarptarptamentinio bendradarbiavimo organizacijos — 1991 metais įsteigtos Baltijos asamblėjos — ir tarpvyriausybines įstaigas, Baltijos Ministrų tarybos, tarpusavio ryšius.

Numatyta, kad Baltijos valstybės sieks plėtoti bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos, gynybos, įstatymdavystės, ekonomikos, ryšių, aplinkos apsaugos, kultūros bei kitose srityse. Sprendimai šiais klausimais Baltijos Ministrų taryboje turi būti priimami remiantis sutarimo principu. Jie yra privalomi visoms Baltijos valstybėms.

Baltijos Ministrų taryba ir Baltijos asamblėja rengs bendrą kasmetinę sesiją, vadinamą „Baltijos taryba“. Jose Ministrų taryba pateiks pranešimus apie Baltijos valstybių paskutinių metų bendradarbiavimą ir apie tolesnius planus. Savo ruožtu, Baltijos asamblėja gali teikti Ministrų tarybai siūlymus bei rekomendacijas.

Ratifikuota Lietuvos ir Kazachstano sutartis

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Antradienį Seimas ratifikavo Lietuvos ir Kazachstano sutartį dėl tarpusavio supratimo ir bendradarbiavimo.

Ją pernai, lapkričio 7 d., Almaty pasirašė respublikų prezidentai Algirdas Brazauskas ir Nursultan Nazarbajev.

Sutartyje pabrėžiama, kad šalys plėtos draugiškus santykius, nuosekliai laikydamosios suverenios lygybės, jėgos arba grėsinimo jėga nenaudojimo, sienų neliečiamumo, teritorinio vientisumo, nesikišimo į viena kitos vidaus reikalus, abipusiškai naudingo bendradarbiavimo principų. Lietuva ir Kazachstanas įsipareigojo nestoti ir nedalyvauti organizacijose bei karinėse sąjungose, kurių veikla yra nukreipta prieš vieną iš jų.

Dokumente užfiksuotas siekimas plėtoti abipusiškai naudingą ekonominį ir prekybinį bendradarbiavimą bei sudaryti jam palankias sąlygas. Kai kuriuos susitarimus šiais klausimais praėjusią savaitę Almaty pasirašė Lietuvos ir Kazachstano vyriausybės vadovai.

Dėl šio dokumento susilaikė arba balsavime nedalyvavo Seimo opozicinių frakcijų atstovai. Jie teigė, kad sutarties straipsnis, kuriame kalbama apie nedalyvavimą karinėse sąjungose, prieštarauja Lietuvos siekimui integruotis į Vakarų saugumo sistemas. Kita vertus, sakė jie, Kazachstanas yra vienas iš Europos Sąjungos kūrėjų ir iniciatorių bei aktyvus KVS šalių dalyvis.

Tęsiasi A. Brazausko vizitas Vokietijoje

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Pirmadienio vakarą Bonoje Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Vokietijos Užsienio reikalų ministru Klaus Kinkel.

K. Kinkel pasakė, kad Vokietija remia Baltijos regiono šalių bendradarbiavimą, yra ekonominės paramos joms Europos Sąjungoje iniciatorė. Vokietija taip pat suinterisuota gerais Baltijos šalių ir Rusijos santykiais. Kalbėdamas apie Lietuvos ir Rusijos santykius komplikuojančią karinio tranzito problemą, K. Kinkel pasakė, kad susitarimas ir kompromisas leistinas, o tranzito taisyklės gali būti įdomios ir kitoms valstybėms.

Vokietija pasirengusi konsultuoti Lietuvą kuriant įstatymus, pritaria beviziam režimui.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXAS (312) 585-8284

Problemos Lietuvos-Lenkijos sutarties ratifikavimo išvakarėse

Vilnius, rugsėjo 6 d. (LR) — Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto posėdyje buvo aptarta Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties ratifikavimo problema.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, šią sutartį turintis pristatyti Seimui Užsienio reikalų komitetas jau gavo Seimo Ekonomikos, Švietimo, mokslo ir kultūros, Nacionalinio saugumo, Valstybės ir teisės k-tetų atsiliepimus, kurie, pasak Užsienio reikalų komiteto pirmininko Kazio Bobelio, neprieštarauja Užsienio reikalų komiteto pozicijai.

Ministras Povilas Gylys Seimo komiteto posėdyje pristatė Užsienio reikalų ministerijos motyvus Lietuvos ir Lenkijos sutarties ratifikavimui. P. Gylio pateiktai sutarties ratifikavimo motyvacijai, anot K. Bobelio, nepritarė Krikščionių demokratų frakcijos atstovas, buvęs užsienio reikalų ministras A. Saudargas. Nutarta sudaryti pakeitimų sutarties ratifikavimo

projektui parengti.

Kaip žinoma, šią sutartį svarstant Lenkijos Seime, visos partijos rekomendavo ją ratifikuoti. Tačiau Seimo užsienio reikalų komiteto posėdyje buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad Lenkijos Seime diskutuojant dėl šios sutarties buvo pareikšta, kad Vilnius Lenkijai priklausęs teisėtai. Pasak K. Bobelio, tai neatitinka Lietuvos pozicijos, kurią yra išdėstęs Lietuvos prezidentas savo kalboje, pasakytoje Seime Lenkijos prezidento L. Valėsos vizito Lietuvoje metu.

Užsienio reikalų komitetas vienbalsiai nutarė kreiptis į Seimo pirmininką Česlovą Juršėną, kad Lenkijos ir Lietuvos sutarties ratifikavimo problema būtų skirtas atskiras Seimo posėdis sudarant galimybę šiuo klausimu pasisakyti visoms Seimo frakcijoms. Toks posėdis, K. Bobelio nuomone, galėtų įvykti dar rugsėjo mėnesį.

Po „neįvykusio“ referendumo

Vilnius, rugsėjo 16 d. (AGEP) — Po rugpjūčio 27 d. referendumo LDDP, pabūgusi jo rezultatu ir politinės švytuoklės grįžimo į dešinę, pradėjo iš esmės naują valstybės valdymo etapą. Prieštastys ir ekonominės, ir politinės referendumui teikto įstatymo nuostatas teko pripažinti skausmingomis ir aktualiomis: artėja savivaldybių rinkimai; didžiulis biudžeto deficitas dėl katastrofiškos ūkio būklės; apgailėtina ekonomika rodo LDDP valdymo neperpektiškumą; visiškai krizė užsienio politikos Rytų srityje skatina inteligentijos ir visuomenės nepasitenkinimą; likus dviem mėnesiams iki Seimo rinkimų, neįvykdyta, kas buvo žadėta rinkėjams.

Nuotaukų grįžimą į dešinę rodo tai, kad didelis procentas rinkėjų pasisakė už ekonominio referendumo nuostatas, nepaisydami nuožmaus spaudimo ir agitacijos. Rugsėjo 7 d. „Baltijos tyrimų“ duomenimis, skelbtas „Respublikoje“, 24,6 proc. apklaustųjų sakė, kad balsuotų už dešinias partijas, 8,1 proc. — už opozicines centro partijas ir 16 proc. už valdantiąją LDDP.

Pagal aukštųjų mokyklų studentų atliktą apklausą visuomenėje Žemaitijos rajonų 22,2 proc. apklaustųjų per savivaldos rinkimus balsuotų už LKDP, 15,7 — už konservatorius, apie 7 — už opozicines centro partijas ir tik 20 proc. už LDDP. Rinkėjų aktyvumas padidėjo.

Noras radikalizuoti valdymą jaučiamas visuose LDDP valdžios sluoksniuose. Iš Seimo tribūnos prezidentas ir premjeras raginami imtis griežtų priemonių.

KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas evangelistas; Mantautas, Geistautas, Vilkinė.

Rugsėjo 22 d.: Pirmoji rudens diena. Tomas, Mauricijus, Digna, Kintautas, Virma. M. K. Čiurlionis gimė 1875 m. Lietuva įstojo į Tautų sąjungą 1921 metais.

Lietuvos ir Vokietijos kultūrinis bendradarbiavimas

Vilnius, rugsėjo 19 d. (Elta) — Pirmadienį Vilniuje įvyko pirmasis bendras Vokietijos ir Lietuvos kultūros komisijos posėdis. Teisinis šių derybų pagrindas yra praėjusių metų liepos mėnesį pasirašyta Vokietijos ir Lietuvos Kultūrinio bendradarbiavimo sutartis.

Abi šalys nagrinėja Vokietijos ir Lietuvos kultūrinį mainų būklę ir rengia pasiūlymus tolesniam kultūriniam bendradarbiavimui mokslo ir aukštųjų mokyklų, švietimo sistemos, profesinio lavinimo ir kvalifikacijos kėlimo bei vaizduojamojo meno srityse. Baigiamąjį protokolą numatoma pasirašyti trečiadienį Kultūros ministerijoje.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„AŽUOLO“ – „GINTARO“ VASAROS STOVYKLA

1994 m. „Ažuolo“ mokyklos ir „Gintaro“ vadovų mokyklos vasaros stovykla liepos 30 – rugpjūčio 6 d. vyko Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. AM–GVM štabą sudarė: vedėjai v.s. fil. Gilanda Matonienė, v.s. Kazys Matonis, instruktoriai – s. Marytė Utz, ps. Bronius Fabijonas, skautas vytytis v.s. Andrius Utz ir ūkio vedėja Daina Dumbrienė. Ant radienį prisidėjo ir v.s. fil. kun. Antanas Saulaitis, vienai parai atitrūkęs nuo savo plačių išpaigojimų.

Kursantų dauguma buvo iš Vidurio rajono – Čikagos, dalyvavo trys broliai ir sesė iš Los Angeles, viena sesė iš Philadelphia ir brolis iš New Jersey. Šiai vadovų, ūkio lavinimo stovyklai buvo užsiregistravę 14 brolių ir 16 sesių, tačiau, kaip dažnai pasitaiko, dėl įvairių priežasčių „nubyrėjo“ 4 sesės ir 4 broliai. Stovykloje veikė dvi sesių skiltys – „Lepės“ ir „Varytės“ ir dvi brolių skiltys – „Vėžiai“ ir „Sniego kiškučiai“. Brolių tarpe buvo ir 4 jūros budžiai, pas seses – 1 gintarė ir 1 jūrų skautė. Bendras kursantų skaičius buvo 22. Tokios gausios AM–GVM vasaros stovyklos nesam turėjo nuo 1989 m.

Dalyviai:

„Gintaro“ vadovų mokykloje – vyr. sk. kand. Krista Augiūtė, vyr. sk. sl. Lorana von Braun, vyr. sk. sl. Danutė Genciuotė, g. valt. Daina Kazlauskaitė, vyr. sk. sl. Milda Harris, j.v.v. Rima Pauliūtė, vyr. sk. psl. Jūlytė Placaitė, vyr. sk. sl. Onutė Utz, vyr. sk. sl. Elytė Žukauskaitė, vyr. sk. sl. Rima Žukauskaitė (visos iš Čikagos), vyr. sk. psl. Diana Gulbinaitė (Philadelphia) ir vyr. sk. sl. Vilija Tompauskaitė.

„Ažuolo“ mokykloje – Dainius Dumbrys, s.v. kand. v.s. Rimas Gecevičius, j.b.v.v. Aidis Palubinskas, j.b. vair. Linas Paulius, j.b. valt. Jonas Valkiūnas, j.b.v.v. Paulius Rauckinas (visi iš Čikagos), psl. Romas Kudirka, s.v.psl. Aras Mattis, sl. Paulius Vizgirdas (visi iš Los Angeles) ir s.v. kand. Saulius Dambauskas (New Jersey).

Kursų programoje – skilčių pastovyklių išsirengimas (su patogiomis virtuvėmis, stalais ir kitais įrengimais), pašnėkesiai,

grupiniai projektai, praktiški uždaviniai, skautorama, žaidimai, gamtorama, laužai, susikaupimai, nakties žaidimai, iškyla su uždaviniais ir kt. Teorija pynėsi su praktika. Kai kurias teoretines žinias reikės pritaikyti ir toliau tobulinti vienuose. Nors ir stovykloje buvo gana apšviesti progų jas įgyvendinti – pvz. – vadovaujant skilčiai, planuojant atlikti skilties uždavinius, perduodant informaciją, panaudojant turimus resursus bei atliekant kitas pareigas skiltyje.

Darbu daug, o laiko mažai. Tad teko visai skilčiai efektyviai dirbti. Pradžioje ne visiems vienodai sekėsi – vienos skiltys greičiau „kliausi“, kitos lėčiau. Bet po kelių dienų aiškiai pakilo visų skilčių

„Ažuolo“ ir „Gintaro“ vadovų, ūkio mokyklų 1994 m. vasaros stovyklos vadovybė. Iš k. l. – v.s. fil. Gilanda Matonienė, Daina Dumbrienė ir v.s. Marytė Utz. I. eil. – skautas vytytis v.s. Andrius Utz, v.s. fil. Kazys Matonis ir ps. Bronius Fabijonas.

dvasia. I stovyklos pabaigą tikrai jau turėjome skiltis – ko ir buvo siekiama. Vyko draugiškas rungtyniavimas tarp skilčių taškų sistema. Tikslas gal išryškėjo vėliau, kad taškų sistema naudojama ne tiek konkurencijai, kiek skilties arba grupės pažangai ir tobulėjimui plėtoti.

Oras pasitaikė geras – ne per daug karštos dienos ir vestos naktys. Niekam neteko skustis, jog miegmaišyje per karšta miegoti. Kelias dienas ir lietus pralpuo, kad priminti kursan-

tams jog reikia tvarkingai palapines ir ugniakurus įrengti. Visi mokame stovyklauti kai šilta ir gražu, tačiau, kai keletą dienų palyja, reikia kitokio patyrimo, kurio gražiam orui esant – neįgyjama.

Trečiadienio popietę išskylon išgygiavome lengvam lietuviui purkšiant, bet lietui ir perkūnijai stiprėjant, išklausius oro pranešimo apie artėjančią audrą, teko iškylą atsaukti ir grįžti stovyklon. Audra iki 8

„Ažuolo“ ir „Gintaro“ vadovų, ūkio mokyklų 1994 m. vasaros stovyklos vadovybė. Iš k. l. – v.s. fil. Gilanda Matonienė, Daina Dumbrienė ir v.s. Marytė Utz. I. eil. – skautas vytytis v.s. Andrius Utz, v.s. fil. Kazys Matonis ir ps. Bronius Fabijonas.

val. vakaro aprimo ir mes programą tęsėme toliau. Ne užbaigtus kelionės uždavinius atlikome sekancija diena per „laisvalaikį“. O taip, buvo ir „laisvalaikis“ ir net „lankymo“ laikas.

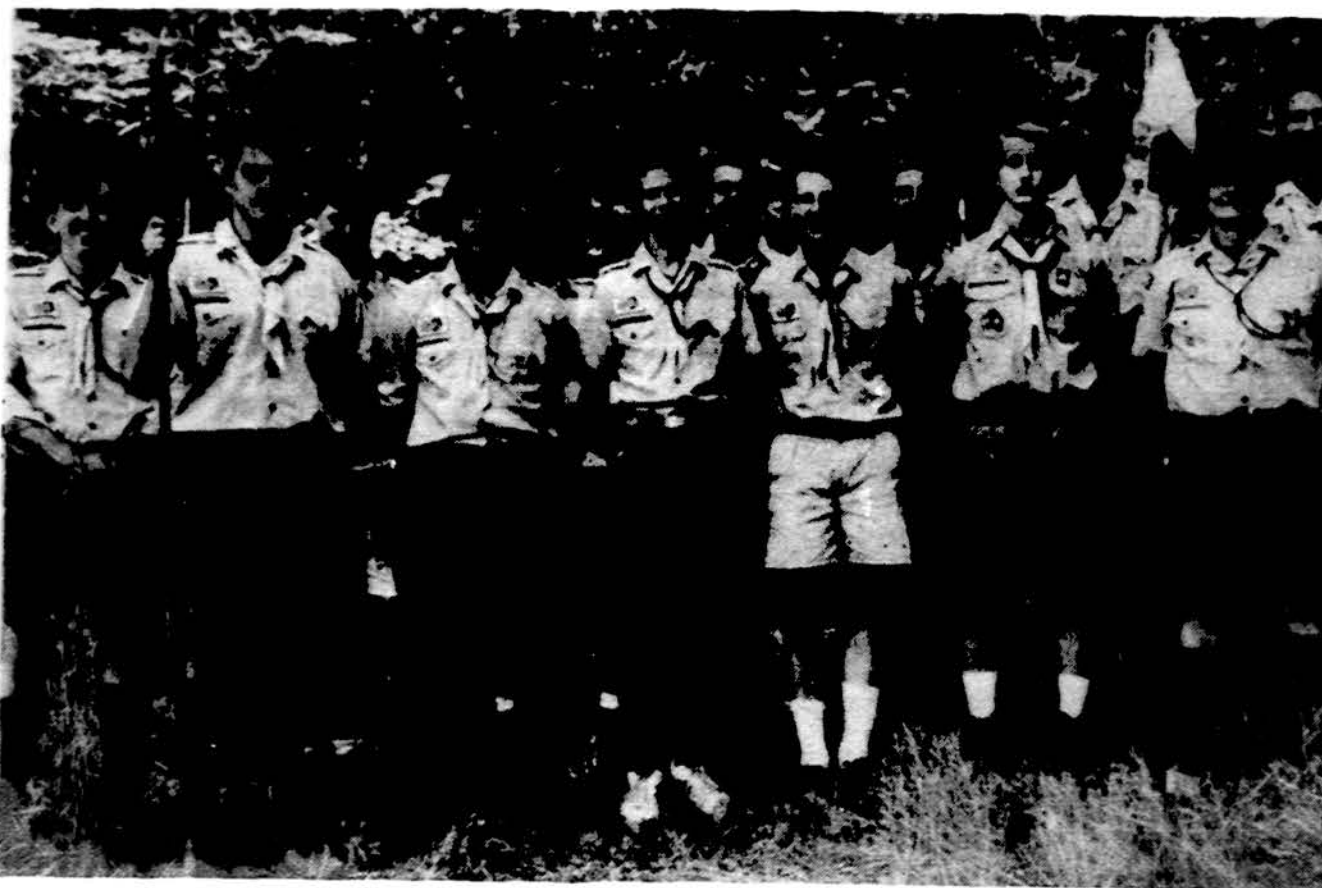
Rako stovyklavietės uodai džiaugėsi „šviežiena“ ir visus negailestingai kapojo. Gal tik i stovyklos pabaigą apsispratus vieni su kitais, o gal tik buvo įgytas stovyklinis imunitetas.

Penktadienio popietę – ruošta puotai. Visos skiltys ruošėsi bendrai vakarienei, pagamin-

Sutemus, prie raminančios žvakų šviesos turėjome trumpus užsiėmimus – pašnėkesius skilties narių tarpe, kurie galbūt padėjo mums geriau vieniems kitus pažinti. Sekė AM–GVM vasaros stovyklos uždargimo apeigos, laužas ir vakaronė.

Šeštadienis atėjo per greit. Po bendrų pusryčių, stovyklos įvertinimo ir apsitvarkymo, rinkomės uždarymą. Uždaryme dalyvavo LSS Tarybos Pirminijos pirmininkas v.s. fil. Kęstutis Ječius. Paskutinį kartą nuaidejo skilčių šūkių ir dainos, AM ir GVM šūkių. Sekė trumpi vedėjų žodžiai, isakymai. Nuleidžiamos gairės ir vėliava. Brolis Andrius papūtė AM ragą i visas keturias pasaulio šalis – ir mes išsiskirstėme kur kas sau. Vieni pasiliko „Aro“ stovykloje, kiti vyko i namus ir darbus – atostogos baigėsi.

K

Šaunūs „Ažuolo“ mokyklos 1994 m. kursantai ir jų vadovai: kairėje ps. Bronius Fabijonas, dešinėje – mokyklos vedėjas v.s. fil. Kazys Matonis ir skautas vytytis v.s. Andrius Utz.

KRUOPŠČIAI TVARKYKIME FINANSUS

Skautavimo praktika stovykloje, iškylų ar sueigoje nuolat susijusios su tam reikalingomis lėšomis. Tas lėšas dažnai parūpina tėvai ar patys skautai. Skauto devintas įstatas sako, kad skautas taupus. Skauto ar skautės taupumas turi būti praktikuojamas asmeniniame gyvenime, ypač pačioje skautavimo praktikoje. Skautiškas taupumas reikalauja kruopštaus, tvarkingo finansų (pinigų) tvarkymo skiltyje, draugovėje, laive ir tunte. Taupumas reiškia ne tik susilaikymą nuo išlaidų, nuo bereikalingo pinigų eikvojimo, bet yra tvarkingas pajamų ir išlaidų registravimas, vadinamas sąskaita.

Kiekvienas skautiškas vienetas turi savo išdą, kurį tvarko pareigingas išdininkas. Jis renka vieneto narių mokesčius bei įvairias gaunamas pajamas ir apmoka vieneto vadovo patvirtintas išlaidas. Tas išlaidų mokėjimas reikalauja ne tik skautiško sąžiningumo, bet ir pareigingumo laiku išmokėti, laiku įrašyti i išdą knyga, jos tikslumą nuolat tikrinti su

damos ką nors išpūdingesnio visiems – bent paragauti. Nuo sriubų, salotų, iki pagrindinių patiekalų ir net „trečio“. Viskas tvarkingai paruošta lauko virtuvėse. Puoduose ir katiluose atgabenta i bendrą pastogę. Visi turėjo progą parodyti kulinarinius sugebėjimus. Mūsų bendrą vakariene aplankė „Aro“ stovyklos viršininkas s. fil. Romas Rupinskas, js. Petras Jokubauskas ir s. Dalia Trakienė. Smagu būtų buvę prie skanaus maisto ilgiau pasėdėti, bet kiti darbai visų laukė.

Kursantams reikėjo išsiveisti puodus, sutvarkyti stovyklinį inventorių ir ruošti vakarienei programai. Stovyklų viršininkai išskubėjo i savo stovyklas. AM–GVM štabas prie savo reikalų.

Sutemus, prie raminančios žvakų šviesos turėjome trumpus užsiėmimus – pašnėkesius skilties narių tarpe, kurie galbūt padėjo mums geriau vieniems kitus pažinti. Sekė AM–GVM vasaros stovyklos uždargimo apeigos, laužas ir vakaronė.

Šeštadienis atėjo per greit. Po bendrų pusryčių, stovyklos įvertinimo ir apsitvarkymo, rinkomės uždarymą. Uždaryme dalyvavo LSS Tarybos Pirminijos pirmininkas v.s. fil. Kęstutis Ječius. Paskutinį kartą nuaidejo skilčių šūkių ir dainos, AM ir GVM šūkių. Sekė trumpi vedėjų žodžiai, isakymai. Nuleidžiamos gairės ir vėliava. Brolis Andrius papūtė AM ragą i visas keturias pasaulio šalis – ir mes išsiskirstėme kur kas sau. Vieni pasiliko „Aro“ stovykloje, kiti vyko i namus ir darbus – atostogos baigėsi.

K

K

gaunamais čekių sąskaitos banko „statements“. Metams ar stovyklai pasibaigus paruošiama apyskaita. Finansų tvarkymo atidėliojimas ar vilkinimas visada veda i betvarę, ginčus ir konfliktus.

Labai svarbu kiekvienam skautiškam vienetai žinoti savo turta i vesti jo inventoriaus knygą. Nerūpestinga skautavimo priemonių priežiūra, nežinojimas ir nesaugojimas vieneto turto yra didžiausias priešas skautiškam taupumui ir pareigingumui. Jei skautiškas vienetas neturi turto priežiūrėtojo, šios pareigos priklauso išdininkui. Išdininko pareigos yra labai svarbios. Jas gali eiti tik sumanus, pareigingas, taupus brolis ar sesė.

Lietuvių skautų sąjunga visų finansinių reikalų tvarkymo priežiūrą yra pavadusi LSS Kontrolės komisijai. Jos pareiga ne tik prižiūrėti visų skautiško vieneto finansų ir turto tvarkymą, bet ir padėti, patarti išdininkams bei turto tvarkytojams kaip tą tvarką įvesti bei išlaikyti su mažiausiomis pastangomis.

Su rudenių pasibaigę vasaros stovyklos, pareikalavusios kruopštaus finansų tvarkymo. Jau laikas baigti metinį nario mokesčio surinkimą. Dabar laikas sutvarkyti visas išdų knygas, paruošti dar neatliktas finansines apyskaitas ir turto inventoriaus lapus. LSS Kontrolės komisija netrukus pradės vieneto finansinių tikrinimą. Jai daug maloniau tikrinti tvarkingą vieneto finansinę sąskaitą, rašyti LSS Tarybai geras pranešimus, negu ieškoti vieneto išlaidų pateisinamų dokumentų ir tikrinti netvarkingų popierių krūvą.

CLEVELANDO SESĖS PRADEDA NAUJUS VEIKLOS METUS

„Neringos“ skaučių tuntas Clevelande naujų veiklos metų pirmąją sueigą šaukia pirmadienį, rugsėjo 26 d., 7 v.v. Dievo Motinos parapijos sveitainėje. Iki pavasario sueigos vyks kas antrą pirmadienį. Tunto vadovės jau pasiruošusios. Tuntininkės – Ingrida Civienskienė, Vilija Nasvytytė Klimienė ir Lilija Polock. Draugininkės – Virginija Rubinski, Krista Vedegytė, Vilija Vedegytė Struna ir Aurelija Jucaitienė.

Sudarytas metinio skautiško darbo planas su konkursais, iškylomis, uždaviniais, skatinančiais individualią mergaičių skautišką pažangumą. Su „Neringa“ skautauti kviečiamos visos Clevelando ir apylinkių lietuvaitės.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV.	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkaos. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tad jau šiandien visi patikrinkime, sutvarkykime vieneto finansus ir turta, pagali LSS Kontrolės komisija jus netrukus aplankys.

j.v.s. fil. Bronius Juodelis
LSS Kontrolės Komisijos
pirmininkas

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas i vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unio diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarėta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2006
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

• 1939 m. rugpjūčio 23 d. Hitlerio įgaliotinis Ribbentropas ir Stalino – Molotovas pasirašė sutartį, pagal kurią Baltijos valstybės priskirtos „sovietų sferai“.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplestusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v.p.p.
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priimaus Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Žavios ir darbščios „Gintaro“ vadovų mokyklos 1994 m. kursantės ir jų vadovės: kairėje v.s. Marytė Utz, dešinėje – v.s. fil. Gilanda Matonienė.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO ATEITIS

ZENONAS PRŪSAS

Dar 1947 metais dr. Albertas Tarulis savo disertacijoje, apgintoje Frankfurto universitete, yra įrodęs, kad valstybės, kuriose vyrauja žemės ūkis, paprastai turi žemesnę savo piliečių ekonominę gerovę, negu tos, kuriose vyrauja pramonė, verslai ir kitos ūkio šakos. Tai savo tezei įrodo jis daugiausia panaudojo statistinius duomenis, paimtus iš 1918-1940 metų laikotarpio. Bazavosi Europoje. Žinomas, pasitaiko išimčių. Pavyzdžiui, anksčiau buvusi Sovietų Sąjunga: čia daugiau žmonių dirbo pramonėje, negu žemės ūkyje, o visgi ekonominė gerovė ten buvo labai žema. Bet aplamai, kai palygini visas tipiškas žemės ūkio valstybes su tipiškais pramonės kraštais, pagal dr. Tarulio paduotus duomenis, skirtumas yra labai didelis: eilinis pramonės krašto pilietis ekonomiškai gyvena daug geriau, negu tipiškas žemės ūkio krašto gyventojas. Tarulio receptas žemės ūkio kraštams: modernizuoti žemės ūkį, pakelti jo našumą ir per tai sukaupti kapitalą, kuris tada būtų panaudotas krašto pramonės išsivystymui.

Praėjus 47 metams nuo tos dr. Tarulio disertacijos parašymo, jo samprotavimai dar tebegalioja. Geras pavyzdys yra JAV. Prieš 145 metus čia 75% gyventojų vertėsi žemės ūkiu. Dabar tokių beliko tik 4%. JAV pereinant nuo žemės ūkio ir pramonės krašta, eilinio gyventojų perkamoji galia visą laiką kilo. Dabartiniu laiku eilinis darbininkas gyvena neblogiau, negu devyniolikto šimtmečio turtingasis. Žinoma, pramonės išsivystymui daug padėjo ir tai, kad Amerika yra nepaprastai apdovanojama gamtos turtais: metalais, nafta, akmens anglimi ir kt. Bet gamtos turtai nėra

būtinai pramonės išsivystymui. Pavyzdžiui, Kalifornija dėl atkšto pramonės išsivystymo yra turtinga, nors ir neturi gamtos turtų. Tuo tarpu West Virginia turi didelių akmens anglių išteklius, bet neturi pramonės ir yra neturtinga. Danija, kuri žemės plotu yra panaši į Lietuvą (trečdaliu mažesnė), prieš 110 metų buvo tipiškas žemės ūkio kraštas. Neturi gamtos turtų. Augino daugiausia kviečius, kurių didžiąją dalį eksportavo. Kviečių kainoms nukritus, jų auginimas neapsimokėjo. Buvo persimesta į pieno ūkį, o taip pat į auginimą kiaulių mėšai ir vištų kiaušiniams. Buvo įsteigta daug žemės ūkio kooperatyvų, kurie supirkdavo šiuos žemės ūkio produktus ir rasdavo jiems rinkas. Ir dabar kooperatyvai klesti. Javų pradėjo auginti tik tiek, kiek reikia maistui vidaus rinkoje ir kiek reikia gyvuliams šerti. Pagrindinė javų rūšis: miežiai. Palengva pradėjo vystytis lengvoji pramonė. Prieš maždaug 35 metus Danijoje pramonė išstūmė žemės ūkį iš pirmos vietos. Prie to labai daug prisidėjo Danijos valdžia. Dabar tik apie 7% danų dirba žemės ūkyje. Ūkiai yra maži. Vidutinis ūkis turi tik 15 hektarų, kai JAV vidutinis žemės ūkio dydis yra apie 150 hektarų. Apie 60% žemės ūkio produkcijos Danija eksportuoja.

Kitas žemės ūkio kraštas, virtęs pramonės kraštu, yra Olandija, kuri plotu yra irgi maždaug trečdaliu mažesnė už Lietuvą, bet daugiau negu 4 kartus didesnė gyventojų skaičiumi. Čia žemės ūkyje, žuvininkystėje ir miškų ūkyje dirba irgi tik 7% dirbančiųjų. Vyrauja pienininkystė. Apie 60% žemės ūkio plotų yra pievos ir tik 40% yra dirbamoji žemė. Olandija

yra garsi savo sūriais, taip pat ir tulpėmis, kurių svogūnėlius parduoda visame pasaulyje. Idomu, kad Olandija yra ir viena pagrindinių lino pluošto augintojų. Linus naudoja savo tekstilės pramonėje. Vidutinis žemės ūkio dydis – 10 hektarų.

Kraštas, kuris sugebėjo išvystyti gana intensyvų žemės ūkį labai nepalankiose gamtos sąlygose, yra Šveicarija. Ji plotu yra irgi maždaug trečdaliu mažesnė už Lietuvą, bet turi du kartus daugiau gyventojų. Tik labai mažas žemės plotas tinka žemdirbystei, kuris visgi priaugina tris penktadalius maisto vidaus rinkai. Labai intensyvi pienininkystė. Šveicarai garsūs savo sūriais, kuriuos daugiausia eksportuoja.

Idomus, labai intensyvaus, žemės ūkio atvejis yra Japonija. Ji plotu yra beveik šešis kartus didesnė už Lietuvą, bet šio ploto 85% yra ugniakalnišės kilmės labai statūs kalnai, kurie netinka nei žemės ūkiui, nei pastatams. Taigi tinkamos žemės ploto Japonija yra ne ką didesnė už Lietuvą, o turi išmaitinti 120 milijonų gyventojų (32 kartus daugiau už Lietuvą). Todėl ir mažiausias žemės plotelis Japonijoje yra panaudojamas daržams ir žemės ūkiui. Pagrindiniai produktai yra ryžiai, daržovės ir vaisiai. Vidutinis žemės ūkio dydis yra tik vienas hektaras. Be ryžių dar auginama miežių, kopūstus, vaisius, svogūnus, bulves, sojos pupas, arbatą ir kviečius. Apie šeštadalį japonų dirba žemės ūkyje. Taigi, toks mažas žemės plotas aprūpina darbu apie 20 milijonų japonų, įskaitant ir jų šeimas.

Kokias gi gaires galima būtų pasiūlyti Lietuvos žemės ūkiui? Lietuva neturi nei didelių žemės plotų, nei pigių degalų traktoriams ir kombainams, nei žaliavų mineralinių trąšų gamybai. Todėl grūdų auginimas eksportui neturi ateities. Lietuva negalės konkuruoti pasaulinėje rinkoje nei su Vakarų Kanados kviečių augintojais, nei su

Amerikos, Argentinos ir Australijos ūkininkais. Be to, per praėjusius 60-70 metų pasaulį je beveik visą laiką buvo javų perpelkimas. Vienu laiku juos net degino, kad išlaikytų kainas. Grūdų teks auginti tik tiek, kiek reikia Lietuvos gyventojų maistui ir gyvuliams. Reikės vėl grįžti į 1939-tuosius metus – prie pienininkystės ir gyvulininkystės. Šios rūšies produktams užsienio rinkų lengviau atsiras. Pažinau vieną švedų kilmės amerikietį, kuris gyvena Wisconsin valstijoje. Wisconsin yra garsi savo sūriais. Bet šis amerikietis specialiai užsinešė į Čikagą, kad nusipirktų baltos lietuviško sūrio su kumysais. Šis sūris turi mažai riebalų ir cholesterolio, daug mažiau, negu olandiški ir šveicariški sūriai. Kodėl lietuviški sūriai negalėtų pasaulinėje rinkoje konkuruoti su olandiškais ir šveicariškais? Reikėtų tik geresnės reklamos. Lietuviai turi pasaulinio garso biotechnologų. Kodėl jie negalėtų padėti, kad išvystytų naujas sūrio rūšis? Perejus į pieno ir gyvulių ūkį, sumažėtų žemės ūkio mašinų, degalų ir trąšų problemos. Kita daug žadanti žemės ūkio sritis

ŽINIOS IŠ PRŪSŲ KRAŠTO

1994 m. birželio 12 dieną pašventinta koplyčia Tvankstėje (Karaliaučiuje) ant Prieglaivos upės kranto. Šventinimo apeigose dalyvavo 3 vyskupai, 20 kunigų ir daugelis tikinčiųjų iš Vokietijos, Lietuvos, Lenkijos ir t.t.

Didelė šventė Tilžėje gyvenantiems lietuviams, nes tą pačią dieną po iškilmių Tvankstėje buvo šventinami atstatomoms bažnyčios pamatai.

Prūsų krašto lietuviams didelė šventė buvo rugpjūčio 5-7 d., lankėsi garbingas svečias iš Jungtinių Amerikos Valstijų, J. E. vyskupas Paulius Baltakis. Vyskupas aplankė 5 parapijas, susitiko su parapijiečiais, teikė krikšto ir moterystės sakramentus, aukėjo šv. Mišias ir sakė pamokslus. Po pamaldų maloniai kalbėjosi su parapijiečiais, vaikučius apdovanojo knygutėmis, paveikslėliais. Tai antras vyskupas lietuvių, po J. E. vyskupo Antano Vaičiaus, pokario metais aplankęs tautiečius Donelaičio žemėje.

Gera būtų, kad lietuviai dažniau aplankytų Prūsų krašte gyvenančius lietuvių, kad jie nesijautų vieniši ir nereikalingi.

Artinasi mokslo metai. Planuoja šiais mokslo metais vaikus ir jaunimą prie parapijos koplyčios mokyti tikėjimu

yra linininkystė. Kiek suprantu, ir dabar lino audiniam yra rinka, bet nėra lino pluošto. Niekas nežino linų auginti.

Šiuo metu didžiausia problema Lietuvos ūkininkams yra, kad turi laukti 6-8 mėnesius, kol jų produktų supirkejai sumokės už pristatytus grūdus, linus ar pieną. Tam yra priežastis. Jei šie supirkejai ir turi pinigų, užuot tuoj sumokėjus skolą, jiems geriau apsimoka idėti pinigų į banką, kuris mokės 20-30% palūkanų, ir tik tada atiduoti skolą ūkininkui be procentų. Lietuvos seimas turėtų išleisti įstatymą, kuris priverstų žemės ūkio produktų supirkejus sumokėti tuoj pat, ne vėliau, kaip per mėnesį. Paveldus reikėtų mokėti ūkininkui ne tik jam priklausančią sumą, bet ir procentus, o valdžiai – pabaudą. Reikėtų atkurti Pieno centrą, Maistą, Lietūkį. Šie sumokėdavo skolas tuoj pat. Ir iš viso Lietuvos valdžia turėtų daugiau rūpintis privačiais ūkininkais, ne tik žemės ūkio bendrovėmis. Tik privatus ūkininkas ištrauks Lietuvą iš duobės. Tik su jo pagalba bus sukauptas kapitalas Lietuvos industrializacijai.

tiesų ir lietuvių kalbos. Žada talkinti pedagogai. Nors nedidelės galimybės, vis tiek stengiasi darbuoti ir nors truputį gero padaryti.

Lietuvos vyriausybė turėtų daugiau dėmesio skirti Mažajai Lietuvai. Tuo tarpu kaimynai lenkai ir vokiečiai nemiega. Aktyviai, kur tik galedami, reikiąsi.

Tvankstėje atidarytas Lietuvos konsulat. Mažai naudos Mažojoje Lietuvoje gyvenantiems lietuviams iš tokio Lietuvos konsulato.

Būtų gera, jei lietuviai istorikai daugiau rašytų apie to krašto praeitį, pateiktų per spaudą, ar atsilankydami su paskaitomis. Daugelis beveik nieko nežino apie Prūsų krašto praeitį.

Lenkai Tvankstės (Karaliaučiaus) universitete atidarė Teologijos-filosofijos katedrą. Paskaitas skaito iš Lenkijos atvykę dėstytojai.

(Naudojantis Tvankstės (Karaliaučiaus) lietuvių kunigo Anupro Gauronsko suteiktomis žiniomis, atsuntė Algirdas Gustaitis).

PS: Lietuviams reikia stengtis Tvankstės universitete atidaryti Humanitarinį ar kitokių mokslų fakultetą. Atsirašų lietuvių dėstytojų, studentų.

Alg. G.

Danutė Bindokienė

Pasikeitė ir nepasikeitė

Praėjusio savaitgalio JAV LB XIV tarybos suvažiavimas, įvykęs Baltimorėje, buvo lyg audra vandens stiklinėje – trumpą laiką stipriai pasisūbavo, bet niekas „nenuskeno“. Kaip atėjo, taip ir praėjo. Reikia tikėti, kad visi įvykę pasikeitimai bus tik gerąja linkme. Į JAV LB Krašto valdybą atėjo naujų žmonių, tačiau pasilikio ir anksčiau dirbusiųjų, kad sudarytų sveiką pusiausvyrą ir užsibrėžtieji darbai sklandžiai ištųsi pirmyn.

Pagrindinis pasikeitimas: Krašto valdybos pirmininką pakeitė pirmininkė. Daugeliui reikės pasitempti, kol pripras prie moters šiose pareigose, nes tai pirmas toks atvejis „vyriškoje vadovybės hierarchijoje“. Antra vertus, ir „Draugo“ vyriausio redaktoriaus kėdėje per 85 metus nesėdėjo moteris, o jai atsėdus, „pasaulio pabaiga“ neatėjo, dienraštis tebegyvuoja. Kartais didesni pasikeitimai yra lyg šviežio vėjo gūsis – nupučia „visuomet taip buvo“ dulkes ir parodo vaizdą iš kitos perspektyvos.

Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė patariame ir linkime (bent pradžioje) negailėti komunikacijos ir spaudos, ir kitais žiniasklaidos (nors gan ribotos) būdais. Žmonės mėgsta būti informuojami, nori žinoti, suprasti, o tuomet nesigaili paramos bei pritirimo. Taip pat norime linkėti, kad kuo greičiau mūsų bendruomeninis gyvenimas grįžtų į tiesesnę vėžę, nes yra nemažai svarbių reikalų, kurie jau ilgą laiką buvo „nuvyti užpečkin“.

Netiesa, kad užsienio lietuvių lietuviški reikalai nebeteke savo pirmąsias reikšmes, nes Lietuva atgavo nepriklausomybę. Netiesa, kad mūsų veikla tebuvo reikalinga, kol reikėjo kalbėti laisvajam pasauliui apie okupuotos Lietuvos skriaudas. Juo labiau netiesa, kad visus mūsų kultūrinio gyvenimo poreikius dabar gali patenkinti Lietuva, o vietinė spauda, lietuviškos mokyklos, tautinių šokių grupės, ansambliai, organizacijos gali sau išnykti. Kad visa tai nesvarbu, neseniai tvir-

tino vienas buvusios JAV LB Krašto valdybos asmenų. Į tai tvirtai pareiškiam: ne!

Tokia galvosena yra ne vien nelogiška, bet labai pavojinga. Kuo gi lietuviybė mums taip nusikalto, kad pasmerkiame ją greitai mirčiai? Ar tikrai logiška manyti, jog tėvai, kurie nenuveža vaikų vos kelias mylias į šeštadienį, siųs juos per Atlantą į Vilnių, Marijampolę, Vabalninką? Ar tie, kurie čia gauna didžiulius Lietuvos laikraščius, randa juose tą pačią informaciją, kaip užjūrio lietuvių spaudoje? O kaip su ateities dainų, šokių šventėmis? Ar užjūrio lietuvių šokėjai, choristai „iš debesų nukris“? Juk jų labai pagėdavo ir kvietė Lietuvai...

Sakykim, kad mūsų jaunųjų kartų dauguma tikrai nesidomi lietuviškumu. Tačiau yra ir kitokių. Čia ne vieta juos išskaičiuoti – daugeliui ir taip žinomi. Ir LB darbuotojų bei valdybų gretose jų nemažai yra. O kaip tie, kurie jungiasi ir pagalba Lietuvai ir didžiojai, kad moka lietuviškai susikalbėti, jautia savo kilmės šaknų trauką? Juk jie yra mūsų lietuviškų organizacijų, mokyklų, šokių grupių produktas. Be visos tos veiklos, kurią nuo mažens buvo įjungti (dažnai prieš norą), šiandien jie net nenorėtų prisipažinti lietuviams. O kas gali užtikrinti, kad nuo šio laiko Lietuvai jokie pavojai negresia, jei amžinai bus laisva ir jokios pagalbos niekad nereikės? Ne laikas šuns lakinti, kai medžioklės ragas aidi! Mes turime būti, kuo gimėme, kuo esame. Lietuviška kilmė yra mums amžių patikėta, ir būtų gėda taip lengvabūdiškai ją nusviesti ir atlaikų duobę.

Mes tikime, kad dabartinė LB Krašto valdyba savo paskirti supranta, o jos pirmininkė pasibūrusi vadovauti nelengvą darbui išitus trejus metus. Mūsų visų – bendruomenės narių – pareiga jai visokiais būdais talkininkauti, pareikšti savo pasitikėjimą, bet taip pat nurodyti klaidas, jeigu ateityje tokių pasitaikytų. Konstruktivi kritika, jeigu pateikiama be piktos valios, o primama be asmeniškų „išsėdimų“ dar niekam nepakenkė.

• Aukso klodai aptikti Alaskoje 1896 m. rugpjūčio 16 d. prie Bonanza Creek vietovės.

• 1821 m. liepos 28 d. Peru atkiskyrė nuo Ispanijos ir pasiskelbė nepriklausoma valstybe.

Lietuvių Fronto būčiųliu stovykloje Dainavoje. Prisiminimais dalinasi (iš kairės): V. Rociūnas, dr. A. Damušis, V. Naudžius ir dr. K. Ambrozaitis.

Nuotr. J. Urbono

VIENOS ŠEIMOS ISTORIJA

DANUTĖ GALVANAUSKAITĖ-PLIUPELIENĖ

2

Vienoje pusėje gyveno vaikinai, kitoje – merginos. Mūsų darbas – su neštrais pjūklais nuo kelmo pjaudavome storus medžius, nugenėdavome šakas, supjaustydavome į vieno metro ilgio gabalus ir sukradavome. Labai sunkino darbą gilus sniegas (4 pėdos). Baigiantis darbo dienai, vietinis rusas surašydavo supjaustytos medienos kiekį. Per vieną mėnesį uždirdome 30 rb, tai labai labai mažai. Man teko kartu su kitomis mergaitėmis iškrauti iš vagonų medieną ir skaudžius sunkius maišus. Po tokio darbo be galo skaudėjo pečius. Taip atslinko pavasaris. Ilgėjančių dienų vakarais daug dainuodavome:

Tik valandėlė, tik valandėlė, tik valandėlė nei daugiau anei mažiau.

Tik valandėlė, tik valandėlė, tik valandėlė, kad širdelė būtų geriau.

Taip norėjosi valandai sugrįžti į Kauną, pamatyti jo gatves, pajusti vėjo ošimą, pažvelgti į dangų, debesis. Tik nesinorėjo matyti žmonių, jų reikėjo bijoti... Pavasari, išsilaisvinusiomis nuo ledo upėmis, mes važiuojame pas tėvus, tolyn į Šiaurę ir į Rytus. Plaukėme Obe, Ket ir Belij-Jare gyvenime dvi savaites prie karvių tvarto. Pro mus maloniai praedavo karvės ir tvartą. Žeme pasiklojom, dangum užsiklojome – yra toks posakis. Bet turėjome geriau: savo maišelius pasiklojome, savo rūbeliais užsiklojome. Belij-Jare vaigių nebuvo. Tai krito dėmesin, kad niekas nerakindavo

namelių durų. Uždėta klingė – tai ženklas, kad nieko nėra namie. Taip visame miestelyje nepasitaikė vagystė.

Mes jauni ir viską priimdavome, kaip susitaikymą su esamomis sąlygomis, kaip būtinybę. Ateidavo komendantas, patikrindavo, ar visi esame, ar kas nesumanė pabėgti. Laukėme, kada laivas mas vės į Ribinską, bet taip ir nesulaukėme, turbūt nebuvo laivo. Taigi drąsiau sios, jų tarpe ir aš, gavusios komandanto leidimą, ėjome pėsčiomis į Ribinską (atstumas 30 km) pas tėvus, bet ne į namus. Visą kelią kandžiojo uodai, mašalai ir „moškės“, kankino kaitra. Keliukas – siauras ir dulkintas.

Ėjome ilgai, pavakare pasiekėme Ribinską, tuoj užsukome į komendantūrą užsiregistruoti. Senas, iškaršęs komendantas paklausinėjo, kas, kur, kaip ir užregistravo. Ten besėdint, grįžta merginų būrys, gesinės gaisrą taigoje. Tarp jų buvo ir mano sesuo Nijolė. Aš jos nepažinau. Vargeli tu mano, kaip greit žmogus pasikeičia, kai prispūdžia dvasinė neganda ir fiziniai sunkumai. Nijolė parvėdė mane į mūsų šeimos buveinę – baraką. Kieme stovėjo sena moteris – rusė ir klausė, kaip aš čia atsiradau. Aš papasakojau. Jinai lingavo galvą, minėdama Dievą, laimino mane, kad šiuose Sibiro keliuose nesuklupčiau ir sėkmingai grįžčiau į Tėvynę.

Kraujas stingdavo gyslose, pagalvojus apie grįžimą. Aš žinojau, kad baigėsi laisvas gyvenimas – kitaip nebus.

Brolis Jurgis, kaip muzikantas, buvo kviečiamas to kaimo vietinių gyventojų į vaišes. Mūsų šeimai toks vaišingumas nepatiko, rusai labai gėrė, todėl Tetytė protestavo tokiai draugystei. To ir reikėjo. Vėlai rudenį mūsų šeimą nubaudė, perkėlė gyventi giliau ir taigą – LZU-20, 20 km nuo Ribinsko, kur ištisus metus kirtome mišką mechanizuotu būdu.

Ribinskas – kaimelis taigoje, yra ant Nibegos upės

kranto. Upeliūkštis Suiga, srovenantis pro LZU-20, ties Ribinsku įteka į Nibegą, o jinai į Ket. Jame gyveno apie 500-600 gyventojų. Vyrai tinginiai ir girtuokliai. Vietiniai gyventojai plaukiodavo mažytėmis valtelėmis (panašios į gondolas, tik neturi stogelio, žymiai primitivesnės), kurias vadino „debesėliu“. Jos išskaptuotos iš sausos medienos rasto ir yra labai lengvos, kaip debesėlis. Per visą kaimelį pravaista viena plati ir dulkina gatvė. Vasarą ta gatvė mėgo vaikščioti karvės. Šaligatvių nebuvo. Belij-Jare šaligatviai tiesti iš lentų, pritvirtintų prie skersinių rąstų. Kolpaševė – iš medinių rąstų, kurių vienas galas įkastas į žemę, o kitas sudaro šaligatvio apvalią dalelę.

Šiuo metu Ribinskas – sunykusi gyvenvietė, kapinės išlikusios. Rokiškietis Vladas Uldukas su seseria Ale 1990 metų vasarą atsivežė tėvelio palaikus, kurie buvo palaidoti Ribinsko kapinėse. Prie kapo dar buvo geležinis kryželis, ant kurio užrašyta pavardė.

LZU-20 tai mažytė gyvenvietė su barakais dirbančiam jaunimui. Be to, buvo keletas vietinių gyventojų šeimų. Iš viso apie 200 gyventojų. Daugumas iš jų lietuviai, ukrainiečiai, turkai, graikai tremtiniai ir keletas čigonų. Žiemą iš kolūkių atvažiuodavo armėnai užsidirbti pinigų miškų pramonėje. Turkas pavarde Xasan kūrėno pirtį, turėjo tik vieną ilgą dantį, buvo labai sulyšęs. Atrodė kaip tikras velnias. Malonu prisiminti miškų pramonės meistrus Galaviną ir Ermolenko, kurie vadovavo medienos gamybai. Jie tikri šiaurės gyventojai, mėgo medžioti, juos jau lietiš civilizuoto pasaulio vėjai. Jie bvo nešnekios asmenybės, bet kultūringi ir paprasti žmonės. Labai gerbė lietuvių, kaip darbščius ir sąžiningus darbuotojus. Vėliau lietuvių ir ukrainiečių šeimos pasistatė nuosavus „tautinės architektūros“ medinius namelius. Buvo lietuvių ir ukrainiečių gatvikės. Vasaros karštos – T = 30 laipsnių C, (86°F).

Upelio Suiga dugne vasarą ledas neištirpdavo, maudantis atsidavau ant ledo, oi, kaip šalta. Žiemą temperatūra nukrisdavo žemiau 56 laipsnių C (-69°F). Kai šaltis siekdavo žemiau 40 laipsnių C, tai į darbą nereikėjo eiti, buvo laikomasi įstatymo. Nuo LZU-20, 5 km į šiaurę, renkant bruknes ir grybus, radome sutrūnijusius lenkų barakus. Neaišku, kokiais metais Cobra-Stalinas juos ištremė.

Bažnyčių čia nebuvo, tikėjimas primityvus. Vasarą buvo švenčiama mirusiųjų diena. Prisineša maisto ant kapo, valgo, kalba, dalinasi prisiminimais apie mirusį, meldžiasi. Maistą palieka nakčiai ant kapo, gal vėlės ateis pavalgyti. Ir aš dalyvavau. Man paliko liūdą, laukinių paprotių įspūdį, bet prisitaikiau prie jų apeigų.

Gyvenimo sąlygos buvo sunkios, bet tikrojo bado šmėklos neteko pajusti. Sibiro gamta turtinga grybais ir uogomis. Bruknių prisirinkdavome po 6-8 kibirus, užtekdavo visai žiemai košei paskaninti. Jos buvo laikomos statinėse, šaltame koridoriuke, žiemą sušaldavo ir išlaikydavo iki pavasario.

20 km kelyje nuo LZU-20 iki Ribinsko yra 6 km ilgio balos, liūnai. Tose balose sukalti ponai (taip vadinome) iš dviejų medinių rąstų, kuriais vasarą eidavome pėstute į Ribinską, pasiramsciuodami lazda, kad neįkristume. Buvo keli atvejai, kai 8 vyrai nešdavo ligonį neštuvais šiuo keliu į Ribinską, o iš ten veždavo traktoriaumi į Belij-Jaro ligoninę. Kadangi turėjome savo muzikantą, tai dažnai rengdavome šokių, Naujų Metų sutikimo, kaukių žaidimus. Iškilmingai atšventos vienos vestuvės su tautiniais rūbais ir vaišėmis. Gyvenimas nesustojė. Stipresni laisvės vėjai papūtė po Cobros-Stalino mirties. Taigi dar vienas tironas iškeliaivo į amžinybę.

(Bus daugiau)

AR TIKRAI NEREIKIA SVARSTYTI LIETUVOS KULTŪRAI ATSTOVAVIMO JAV-ĖSE?

DR. ALFONSAS EIDINTAS

Atrodo, kad mano paprastas pasiūlymas steigti Lietuvos kultūros institutą Čikagoje buvo iki galo nesuprastas. Ką gi — ideja ir yra ideja, tad bandykime ją pasiaiškinti.

Liepos 21 d. „Drauge“, vėliau ir „Tėvėškės žiburiuose“ išspausdintame straipsnyje kreipiausi į Š. Amerikos lietuvius, siūlydamas pagalvoti, ar nebūtų tikslinga, Vokietijos įsteigtą daugelyje pasaulio valstybių vokiečių kultūros institutų (Goethe Institut) pavyzdžiu, steigti ką nors panašaus Čikagoje. Šiuo atveju kalba ejo apie bendradarbiavimą tarp Lietuvos valstybės ir užsienio lietuvių, apie kurių tiek daug kalbama, bet kuris taip sunkiai vystosi. Pasiūliau steigti kažką panašaus į Lietuvos kultūros institutą — LKI. Šiuo atveju būsimas jo pavadinimas nesvarbu — galima jį vadinti ir kitaip, nors ir „Lietuvos kultūros atstovybė JAV“.

Juožas Žygas „Draugo“ 1994 m. rugpjūčio 9 d. straipsnyje „Kam taisyti, jeigu veikia?“ išskeldamas išeivijos nuopelnus knygų leidyboje, pasiguosdamas, kad 1991 m. Dainų šventėje JAV žiūrovų buvo kone tiek pat kaip šiemet Vilniuje, paaiškina skaitytojams, kad vokiečiai JAV vis tiek netautojeji ir jokie Goethes institutai nepadėjo. Jis suabejoja mano kompetencija, nes nežino, jog ambasada ne tik atstovauja Lietuvai JAV politškai, rūpinasi ekonominiu bendradarbiavimu, bet ir kultūrinį ryšį pletojimu. Taigi, rūpinimasis tuo, apie ką aš rašiau dėl LKI steigimo, tikrai įeina į mano pareigas.

J. Žygas bando man net primesti norą vadovauti išeivijai tuomet, kai aš siūlau bendradarbiauti. O kultūros žinių platinimas nėra jokia diversija, nes priešingu atveju Lietuva galėtų labai prietarauti prieš tai, kad JAV diplomatai atidarė Vilniaus vidurinę JAV kultūros centrą, kuriam vadovauja Amerikos lietuvis, JAV pilietis Viktoras Sidabras. JAV kultūros centre gali gauti daug informacijos apie JAV, skaityti Amerikoje leistas knygas, naudotis visa kompiuteriuose įvesta informacija. Lietuva tame diversijos nemato ir yra tuo centru labai patenkinta. Nepatenkinta Lietuva gali būti tik tuo, kad nieko panašaus ji pati neturi JAV.

Prisiminkime tai, kad sutvirtėjusi Lietuvos valstybė nuo 1932 m. per Draugiją užsienio lietuviams remti yra daug padėjusi užsienio lietuviams ir specialistams, ir knygomis, ir kituoju, paskirdama apie 2 mln. litų, tame tarpe dalį iš jų net gerai besivertusių JAV lietuvių kultūrinei veiklai. Padės ir II

Lietuvos Respublika, kai sustiprės. Pagalbos reikės, nepaisant visų šaunių JAV lietuvių kultūros pasiekimų praityje. Tačiau išeivijos kultūrinė veikla šiuo metu nebesiplečia. Štai kur problema!

Vilius Braženas „Laisvosios Lietuvos“ (1994 m. rugpjūčio 11 d.) numeryje mano ideją prilygina nomenklatūros bandymui „privatizuoti“ išeiviją. Jis nuogastauja, kad reikalinga jau išspręsta Lietuvos ir išeivijos „aukštųjų“ ir kad reikėtų registruoti JAV Valstybės departamente pagal užsienio valstybių agento įstatymą, mato pavojus išeivijos savarankiškumui. Ne, tikrai niekas niekur neišsprendžia, tik dalis žmonių yra supažindinti su LKI ideja ir mes visi turime tą reikimą išspręsti, pasitarti ir susitarti. Lietuvos įstaigos statutas, be abejo, negali kirstis su JAV įstatymais.

LKI struktūra ir darbuotojų skaičius būtų labai mažas. LKI, kaip Lietuvos valstybės įstaiga Čikagoje, atrodytų, mano galva, taip: mažame kambarėlyje sėdi vienas — du Lietuvos piliečiai, kultūros specialistai ir bendradarbiauja su Čikagos lietuvių įstaigomis: iš vieno paprašo sales choro iš Lietuvos koncertui ir sukviečia auditoriją, organizuoja dainininkų ar muzikantų gastroles po JAV su vietos lietuvių pagalba, randa patalpas ir mokytojus lietuvių kalbos kursams. Čiurlionio galerijoje, su ja sutarus, rengia Lietuvos dailininkų parodas, su Lituanistikos tyrimo ir studijų centru, sakykime, padeda paruošti informacinę medžiagą apie Lietuvą ir lietuvių kultūrą, ja leidžia ir platina amerikiečių įstaigose bei asmenims, kurie tokių leidinių prašo ambasadoje kasdien (mes gauname po 20-30 laišku kasdien su prašymais suteikti pagalbą, surandant senus mūsų miestų pavadinimus, suteikti informacijos apie Lietuvos švietimo sistemą, universitetus ir t.t., ir, svarbiausia, kad negali neatsakyti!).

Informacijos apie Lietuvą platinimas yra tapęs tikrai labai rimta problema Lietuvos diplomatinėje tarnyboje ir todėl iškilo reikalinga galvoti apie kryptingą, profesionalų, gerai literatūra aprūpintą tokios Lietuvos atstovybės kūrimą. Praeitais metais (o ir dabar) Lietuvos konsulatui, Lietuvos ambasada Vašingtone bei Lietuvos nuolatinė misija prie JTO New Yorke, kasdien gaudavo po keliasdešimt paklausimų apie Lietuvos gamtą, istoriją, lietuvių kalbą, literatūrą, archeologiją ir etnografiją, kultūrą, turizmo galimybes ir kita. Nesunku įsivaizduoti, kiek laiko mums atėmė atsakymai į tokius klausimus, juo la-

Vilniaus universiteto studentus, atvykusius studijuoti į Creighton universitetą, Omahoje, aerodrome sutiko: A. Sakalaite (Omahos lit. m-klos vedėja), N. Sudavičiūtė (MacCallum (LB valdybos narys), B. Rumbaite (studentė iš Lietuvos), dr. David Higginson (un-to tarpt. sk. direktorius), D. Michailiova, T. Kairys, Z. Sultonaitė ir V. Pipiras (visi iš Lietuvos), D. Sudavičiūtė (LB valdybos narys).

biau, kad neturime šiems klausimams išleisto specialios literatūros, kurią nedelsdami galėtume išsiųsti interesantams. Neturime po ranka nei lituanistikos bibliotekos, nei nebologai sukomplektuotos periodikos rinkinių, o visa tai yra Čikagoje! Tad, jeigu bendromis Lietuvos ir Čikagos lietuvių jėgomis turėsime kelis Lietuvos ir vietinių Čikagos lietuvių, kvalifikuotai ir kryptingai užsiimančius tokių žinių platinimu JAV, sakysite, mieli oponentai, kur čia žiūrėti mano ar net LDDP (Lietuvos politinės partijos apie tokio instituto ideją nera informuotos) kėslus? Kur čia vadovavimas išeivijai? Čia ir bus labai konkretus Lietuvos kultūros įstaigos JAV ir vietos lietuvių bendradarbiavimas. O nauda? Skirtumas tas, kad JAV tuos renginius ruoš jau ne tik vien tik etninė lietuvių grupė Čikagoje, o visų pirma Lietuvos valstybė, JAV lietuvių padedama. Ko jau čia išsigąsti? Suprantama, kad niekas neneigia išeivijos nuopelnų, bet šiuo atveju mums svarbu, kad atsikūrusi Lietuvos valstybė visai naujame lygmenyje eitų su save reprezentuojančiais darbais ir JAV publiką ir eitų ne vien tik Marquette Parko ar Lemonto lietuvių vardu. O žmonės iš Lietuvos, manau, bus labai naudingi ir JAV lietuviams. Del to ir vėl bendradarbiauti.

Dar svarbiau suteikti tiksliai ir naujausią informaciją apie lietuvių ir Lietuvą šimtams leidyklų, redakcijų, privačių firmų, kurios leidžia enciklopedijas, žinytus, turistinius leidinius JAV ir tik anglų kalba. Tokius dalykus turi paruošti tikrai profesionalus asmuo, nes žinytais naudosis daug žmonių ir jie taip pat formuos Lietuvos įvaizdį Amerikoje. Čikagoje tokią informaciją LKI ir ruošiu drauge su vietos lietuviu. Nėra jokio klausimo, kad tokie leidiniai galėtų būti platinami ir Kanadoje ir kad per Lietuvos KI būtų bendradarbiaujama ir su Kanados lietuviu.

Skaitant pirmąsias reakcijas į mano ideją paskelbimą spau-

doje krenta į akis tai, jog daliai JAV gyvenančių lietuvių vis dar sunku priprasti prie to, jog Lietuvos valstybė ne tik yra atkurta, bet ir pradeda rūpintis žinių apie save platinimu pasaulyje, ir JAV tame tarpe. Valstybė nesikiša ir negali kištis į kito krašto piliečių reikalus, o mano prasme, galimybė ir reikala drauge su kitų valstybių lietuviu plėsti tuose kraštuose žinojimą apie Lietuvą. Šiuo atveju Jungtinės Valstijos. Reikalingas bendradarbiavimas su vietos lietuviu yra, nes tokia įstaiga padėtų ir vietos lietuvių kultūrinei veiklai. Tai atitiktų ir Lietuvos, ir JAV lietuvių bendrus interesus. Kiekviena JAV lietuvių institucija, pradedant bendradarbiauti lietuvių kultūrai atstovavimo reikale su LKI, bet kada galės jį nutraukti, jei pajus, kad jai kas nors per daug vadovauja. Antras dalykas — jei visi pajus jo naudą, tai jo funkcijos ir darbu apimtis plėsis.

Kai aš primygtinai siūlau svarstyti konkrečią galimybę bendromis jėgomis atstovauti lietuvių kultūrai JAV, tai J. Žygas vis kergia man norą sakyti, jog išeivija veikia prastai. Nereikalinga insinuacija. Visus JAV lietuvių kultūros laimejimus žinau labai gerai ir jais didžiuojuosi kaip lietuviu. Tačiau sunku tikėti tuo, kad J. Žygas rašo, kad išeivijos vežimas nereikalingas jokio taisymo, jis veikia, nes D. Bindokienė „Draugo“ 1994 m. rugpjūčio 19 d. vedamajame rašo kitaip — stabdykime apatiškos vežimą!

Autorė teigia, jog išeivija yra gan apatiška, organizacinė veikla vos juda, spaudai trūksta bendradarbių, daugiau veiklios tik labdaros draugijos, o JAV LB Tarybos rinkimuose balsuotojų skaičius buvo labai mažas, — rašo „Draugo“ redaktorė. Tai gal tas LKI bent šiek tiek prisidėtų ir prie vietos lietuvių gyvenimo pagyvinimo? Vienintelė A. Balašaitienė kol kas bus supratusi tokio tarpo Lietuvos valstybės ir JAV bei

Kanados lietuvių bendradarbiavimo naudą ir jos siūlymas sukviesti į posėdį esamų institucijų JAV vadovus, su jais svarstyti bendro komiteto ar tarybos sudarymą, yra labai pozityvus pasiūlymas. Autorė tikrai neabejoja tokio projekto naudingumu ir jo reikšme. Mano tikslas ir buvo pasikeisti idėjomis, o ne gąsdinti vieni kitus gigantinių institucijų kūrimu ar kažkokių paslėptu siekiu suvalstybinti užsienio lietuvių kultūrinę veiklą. Juo labiau, kad dideliems sumanymams neturi pinigų nei Lietuva, nei JAV lietuviu.

Lietuvoje tuo klausimu tikrai nieko nepadaryta — tik esu iškeles šią ideją. Tačiau kalbą pradėti apie LKI laikiau reikalinga čia, JAV, nes, jei nebus čia pritarimo, Lietuvoje pradėti sukurti tokios idėjos realizavimo planą bus visai nereikalinga. Vienintelė Lietuvos galimybė propaguoti savo kultūrą yra JAV ir tik su vietos lietuvių pagalba. Kol kas tik tokia. Suprantama, kad reikia svarstyti ir ambasados Vašingtone bendradarbiavimą tais klausimais su JAV LB švietimo ir kultūros komisija. Čia irgi matyčiau perspektyvą, be to, reikėtų sulaukti labai svarbių Čikagos lietuvių kultūros institucijų vadovų pasisakymų šiuo klausimu — jie geriausiai žino situaciją, reikia to, ar nereikia.

Pabaigoje, nepaisant polemiko tono, noriu pareikšti nuosirdžią padėką visiems publicistams, taip greitai atsiliepiusiems į mano ideją, nors ji ir negailėtingai sukritikavusiems. Tautinis budrumas buvo tikrai pademonstruotas, bet ar tikrai apie tai galvoti per anksti?

• JAV ginkluotos pajėgos 1812 m. liepos 12 d. įsiveržė į kaimyninę Kanadą, kai šios dvi, dabar labai draugiškai sugyvenančios, valstybės 1812 metais buvo įsivėlusios į ginkluotą konfliktą.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniskai patamauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir prie
miešiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + security dep. Kreiptis į Aliną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

SIŪLOME DARBĄ MOTERIMS!
Prižiūrėti vaikus, senelius, atlikti namų ruošą. Galima gyventi kartu, arba ne. Reikia mokėti susikalbėti angliškai.
Tel. 312-777-9898

Reikalinga moteris prižiūrėti mažą vaiką nuo 8 v.r. iki 5 v. p.p. Washington, DC. Kreiptis: 202-544-5189.

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

BET AND BREAKFAST IN LITHUANIA. 177 psl.	\$12.00
HELL IN ICE, Sibirian tremtinės dienoraštis. Onutė Garbštienė. 255 psl.	\$12.00
ANTANAS KUČINGIS. Biografija. Ona Narbutienė. 169 psl.	\$5.00
ŠVČ. MERGELES MARIJOS LITANIJĄ. Lacrima. 71 psl.	\$1.00
SLAPTASIS LIETUVIŲ DIPLOMATAS, istorinis detektyvas. Alfonsas Eidintas. 327 psl.	\$12.00
STIPRESNĖ UŽ MIRTĮ. NKVD aukos — Lietuvos karininkai. Ant. Malijonas. 59 psl.	\$1.00
NUTRAUKTI GYVENIMAI. NKVD aukos — Lietuvos karininkai. Ant. Martinionis. 31 psl.	\$1.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ, antrojo pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 186 psl.	\$1.00
ŽVILGSNIS Į DABARTĮ, atsiminimai, apmąstymai. Liudas Dambrauskas. 230 psl.	\$12.00
LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENA. Antanas Klimas. 82 psl.	\$3.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai. Vladas Kulbokas. 336 psl.	\$8.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI. Atsiminimai. Kazys Karuža. 432 psl.	\$10.00
RAŠTAI, II d. Jonas Aistis. 454 psl.	\$15.00
GYVENIMO VINGIUOS. Atsiminimai. Veronika Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
VILEIŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

Preneruokite BRIDGES

JAV Lietuvių Bendruomenės žurnalas anglų kalba leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenerata — \$18.00 - JAV, \$32.00 - Užsienyje

Puiki dovana giminėms, draugams, ypač anūkams!

Čekius rašyti ir siųsti: BRIDGES

2715 E. Allegheny Ave.
Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

vardas/pavardė

adresas

miestas

valstyje

zip

BRIDGES
LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

CONTENTS:

1. LITHUANIAN NEWS
2. LITHUANIAN NEWS
3. LITHUANIAN NEWS
4. LITHUANIAN NEWS
5. LITHUANIAN NEWS
6. LITHUANIAN NEWS
7. LITHUANIAN NEWS
8. LITHUANIAN NEWS
9. LITHUANIAN NEWS
10. LITHUANIAN NEWS
11. LITHUANIAN NEWS
12. LITHUANIAN NEWS
13. LITHUANIAN NEWS
14. LITHUANIAN NEWS
15. LITHUANIAN NEWS
16. LITHUANIAN NEWS
17. LITHUANIAN NEWS
18. LITHUANIAN NEWS
19. LITHUANIAN NEWS
20. LITHUANIAN NEWS

atlanta IE, Inc.
artėjant Kalėdinių siuntinių metų.
nuo š.m. rugpjūčio 16 d. taikoma naujas
kainas siuntiniams laivu iš Čikagos į Lietuvą

\$0.49 už svarą iki 100 svarų

\$0.39 už svarą virš 100 svarų

*Nebrangiai, greitai ir maloniai
Jums patarnaus Atlanta*

2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND

JIE GRĮŽO Į NUMYLĘTĄ TĖVYNĘ

Šią vasarą į savo tėviškes kapus Kuktiškėse (Utenos apskr.) grįžo anuometinės nepriklausomos Lietuvos žinomų žmonių palaikų urnos, būtent, stambaus statybos darbų rangovo Prano Urbano ir labdaros darbų veikėjos, jo žmonos Juzefos.

Dukters Stasės Didžiulienės perskraidintas ir iš Vilniaus į Kuktiškes pervežtus, palaikus birželio 24 d. pasitiko pats Kuktiškių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios klebonas kun. Juozapas Čebėriokas su palyda, o taip pat jų giminaičiai iš visų Lietuvos vietovių ir bažnytinis choras. Giedant giesmes, urnos buvo patalpintos nakčiai prie šoninio bažnyčios altoriaus. Prieš rytdienos Mišias mirusiųjų urnos su jų atvaizdais ir gelėmis buvo perneštos ir uždėtos ant katafalko prieš didįjį altorių. Po išpūdingų giedotinių Mišių urnos, atvaizdai, vainikai ir gelės buvo nešami su gausia palyda į Kuktiškių istorines kapines. Ten jų palaikai ir buvo palaidoti, šalia dukrytės Juzytės, ties jiems neseniai pastatytu paminklu, netoli jo tėvų ir jo gausių giminaičių kapų.

Vyresnieji apylinkės žmonės dar gerai atsimena, kiek gera buvo padaręs jiems šis žmogus.

Gimęs 1886 m. kovo 29 d. mažamečių kuktiškių šeimoje, baigęs pradžios mokyklą, jis anksčiau ėmėsi darbo su vyresniu broliu Rygoje dar lankydamas ir vakarinius kursus. Kiek vėliau vykstą į Maskvą, kur imo verstis savarankiai. Būdamas malonus būdo, sąžiningas ir pareigingas jis nestokojo pažįstamų ir net mecenatų. Dirbdamas kelių statybos darbuose, jis pradėjo kviestis savo giminaičius į talką, tuo padėdamas jiems pagerinti savo vargą būvį. Taip daug tautiečių pasinaudojo proga ištrūkti iš gimtojo sodžiaus, užsidirbti ir praplėsti savo siaurus horizontus.

1913 m. vedęs Juzefą ir sukūręs šeimą, Pranas ėmėsi dar stambesnių pareigų, kad išlaikytų namus ir šeimą. Po bolševikų revoliucijos dar kurį laiką vertėsi neblogai, bet jau apie 1922 m. teko pagyvoti apie tolimesnę egzistenciją. Tada 1923 m. grįžo su šeima į Lietuvą. Tuo laiku Lietuva buvo tik pradėjusi savarankiai tvarkytis ir darbų statybos srity neturėjo. Isteigęs statybos bendrovę „Mūrą“, draug su K. Polovinsku vertėsi naujomis parangomis. Ypač daug pagalbos sulaukė iš Plentų ir Vandens kelių valdybos direktorių: inž. Jono Šimoliūno, P. Stanaičio ir kt. Tarp gausių Prano Urbano darbų buvo: plentas Kaunas - Marijampolė, geležinkelio pylimas Žemaitijoje, tiltas per Mūšą tarp Joniškio ir Šiaulių, tiltas per Šventąją Anykščių upę, Žemaitių plento dalis ties Ariogala, dalis „Maisio“ fabriko statybos Tauragėje, banko pastatas Utenoje, Amatų mokyklos rūmai Kaune. Rusų komunistams užėmus Lietuvą, dar vedė pigių butų kolonijos statybą Vilijampolėje ir barakų rusų kariuomenei Jonavoje.

Dirbdamas Lietuvoje, Pr. Urbanas pastoviai rinkdavosi darbininkus bei dešimtininkus iš savo krašto tautiečių, tuo igydamas Kuktiškių apylinkės žmonių pagarbą ir dėkingumą jausmą. Įkūręs prie Kuktiškių modernų ūkį su veisliniais gyvuliais bei atlieks savo lėšomis šlapių pievų melioraciją, jis dar pagerino apylinkės gyventojų būvį. O tuo laiku atlikta žemės reforma dar tą gerovę pakėlė.

Deja, su komunizmu užplūdusi „buožių medžioklė“ ėmė grasinti ir Urbanas; ilgiau pasilikti krašte darėsi pavojinga.

1941 m. pradžioje Pranas su šeima pasitraukė į Vokietiją, kur teko verstis jau iš turėtų išteklių. Vokiečiams palaipsniui besitraukiant iš užimtų sričių, gyvenimas ten sunkėjo ne vien pabėgėliams, bet ir vokiečiams. 1950 m. ir Urbanai sulaukė leidimo emigruoti į JAV. Čia jie apsigyveno dukters šeimoje Čikagoje.

Bet ir čia Pr. Urbanas bandė pradėti iš naujo. Subūręs keletą tautiečių ėmėsi namų statybos netolima Čikagos šiauriniame priemiestyje. Namą pardavęs paaikėjo, kad dėl skirtingų ekonominių sąlygų ta paranga finansinė nepasisekė. Nusiūvęs nepasisekimu, daugiau verstitis parangomis nesiryžo. Dar padirbėjęs pagalbinį personalu prie tėvų jėgų lietuvių Jaunimo centro statybos ir išsidirbęs minimalią „Social Security“ pensiją, pasitraukė į jam neįprastą poilsį. Bet neilgai trukus, 1958 m. kovo 6 d., ištiktas masyvaus kraujoplūdžio smegenyse, mirė.

Taip baigėsi našaus ir darbštaus mūsų tautiečio gyvenimas.

Tenka dar paminėti, kad Pranas Urbanas, nuolat gyvendamas Kaune, nestovėjo nuošaliai ir visuomeninėje veikloje. Jis buvo valdybos narys Lietuvos Atgimimo draugijos, taip pat Lietuvių verslininkų sąjungos bei valdybos narys Lietuvių prekybos, pramonės ir amatų savitarpio draugijos „Amatbankas“. Be to, rėmė finansškai šalpos organizacijas. Jis buvo ir mecenatas, statant Korp' Neo Lithuania rūmus Kauno Žaliakalnyje, paaukodamas 10,000 litų jos bibliotekai įrengti, dovanodamas jai dar ir brangių senovinių knygų. Ši biblioteka ir buvo pavadinta Prano Urbano vardu.

Neužmiršo Pranas ir savo gimtinės. Maždaug tuo pat laiku šalia Kuktiškių bažnyčios savo ir A. Trinkūno pastangomis pastatė Mykolo Arkangetolo statulą Vytauto Didžiojo metams paminėti. Tuo tarpu miestelyje turėta namą jis padovanojo Kuktiškių Šaulių rinktinėi.

Vienas vertas pažymėti faktas buvo jo pastangos įsteigti cemento fabriką Lietuvoje. Tuo reikalu jis kreipėsi į Lietuvos finansų ministrą Juozą Tūbelį, tačiau tas nepritarė, aiškindamas tokio fabriko netikslumą Lietuvoje. Be valdžios paramos šis projektas taip ir mirė, nepaisant, kad ateitis parodė visai priešingus rezultatus: dabar Akmenės cemento fabrikas gamina geriausios kokybės portland - cementą vidurio Europoje.

Prano Urbano žmona Juzefa gimė Minske 1895 m. rugsėjo 22 d. Nuo pat vedybų besidalindama su Pranu bendrais džiaugsmais ir vargais, aktyviai jam padėdama, augino šeimą iš dviejų sūnų ir dukters. Lietuvoje ji pasireiškė ir kaip veikli šalpos darbuotoja. Ilgus metus ji buvo išdininke Kauno Šv. Vincento a Paulo draugijos, kuriai vadovavo kun. Simonas Morkūnas (dabar prelatas dr. S. Morkūnas, Sioux City, IA). Šis draugijos skyrius pastatė moderniausią senelių prieglaudą visam rytiniam Pabaltijyje, dabar dar naudojama kaip vienos Kauno ligoninės padalinys.

Juzefa daugiausia laiko, ypač vasarą, praleisdavo tame moderniame ūkyje prie Kuktiškių, kurį pavyzdinčiai tvarkė, nuosirdžiai bendraudama su kaimynais ir sąžiningai atsilygindama su samdiniais bei gerai juos maitindama. Neaplenkta tapo ir bažnyčia. Kuktiškių bažnyčiai ji savo rankomis išsiuvinėjo didžiulį kilimą pakloti ties didžiuoju altorium. Daug vyresniųjų kuktiškių at-

Juzefa Urbanienė

Pranas Urbanas

simena ją ir dabar, jų laidotuvių dieną Kuktiškėse. Ji baigė savo gyvenimo dienas Cicere, dukters priežiūroje. Mirė 1993 m. rugpjūčio 31 d. Loretto ligoninėje.

Taip prabėgo šių dviejų žmonių gyvenimas, prasidėjęs praeitimi šimtmečiu, užsimezges Rusijoje, suklestėjęs po Pirmojo pasaulinio karo Lietuvoje, II pas. karo eigio išstūmęs į Vokietiją ir Ameriką, o dabar pasibaigęs jaukiame Kuktiškių kapinių kalnelyje. Išsėkitės amžinojo ramybės!

Jonas Sakas

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

60.00 dol. Romas ir Danutė Ankaitis, Walnut Creek, CA; Prof. Br. Kaslas, Wyoming, PA; **50.00 dol.** Jadvyga L. Kanape, Coral Springs, FL; kun. V. A. Palubinskas, Brooklyn, NY; **40.00 dol.** Dalia Dundzila, Clarendon Hills, IL; **35.00 dol.** Jonas Žukauskas, LaGrange Park, IL; **30.00 dol.** Vytautas Petrusis, Livonia, MI; Juozas Skomantas, Beverly Shores, IN; Anna Bigelis, Cicero, IL;

25.00 dol. Regina Spirauskas, Los Angeles, CA; Antanina Leveckienė, Centerville, MA;

20.00 dol. Halina Žitkienė, Jupiter, FL; P. Gudaitis, Windsor, Canada; Prof. & dr. R. Vaisnys, North Haven, CT; V. Damušis, Tinley Park, IL;

15.00 dol. Kun. P. Kairiūnas, Calgary AB, Kanada;

10.00 dol. Juozas Blažys, Chicago, IL; Emilija Zakaras, Toronto, Kanada; Irena Grigaliūnas, Saint Charles, IL; Stasys Žukauskas, Chicago, IL; Antanas Vilutis, Schererville, IN; S. Gedvila, Chicago, IL; Irena Alantienė, Redford Twp, MI; A. Bobelis, Massapequa Park, NY; Ona Cenkus, Howard Beach, NY; Alfonsas Moliejus, Highland, IN; N. Kudirka, Forest Hill, MD; Sophia House, Toledo, OH; A. P. Bagdonas, Chicago, IL; Stasys Kungys, Hacienda Heights, CA; Stefa Juskaitis, Glendale, CA; Vincas Mamaitis, Sunny Hills, FL; Drasutis ir Janina Šalčiai, Los Angeles, CA; Antanas Viktoras, Saint Petersburg, FK; Stefanija Strikaitis, Los Angeles, CA;

Aukos gražinant laimėjimo bilietus

50.00 dol. Algis Grigas, (G.T. International), Hickory Hills, IL;

40.00 dol. Kazys ir Elena Majauskas, Chicago, IL;

35.00 dol. Steven Markus, Naples, FL;

25.00 dol. Antanas Vilutis, Schererville, IN;

20.00 dol. Mykolas Antčers, Chicago, IL; Jonas Spurgis, Chicago, IL;

15.00 dol. P. Sidaras, Toronto, Kanada; Elena Skladaitis, Waterbury, CT;

10.00 dol. Nijolė Poškienė, Bourbonnais, IL; Prel. A. Goldikovskis, Cleveland, OH; Zuzana Brenčius, Chicago, IL; H. Česnauskas, Alexandria, VA; Genė Avizonis, Lebanon, PA; Gražina Žukauskas, Chicago, IL; B. ir dr. T. Rymantas, St. Petersburg, FL; Sofija Galdikienė, Dorchester, MA; Anelė Šulaitis, Cicero, IL; Genovaitė Narbutienė, Vista, CA; Jurgis Lasinskas, St. Pete Beach, FL; J.A. Raulinaitis, Glendale, CA; Walter Valys, Roswell, NM; Antanas Osteika, Warren, MI; Sofija Holiusa, East Chicago, IN; Jonas Veselka, Evergreen Park, IL; Jonas Balnius, St. Pete

Beach, FL; Aldona Rasutis, Chicago, IL; Ona ir Viktoras Šamatauskas, North Port, FL; Elena ir Mykolas Naujokaitis, San Diego, CA; Vaclovas Rakauskas, Melrose Park, IL; Vytautas Montvilas, Toronto, Kanada; Sigutė K. Mikrut, Lake Bluff, IL; Stanley Vilinskas, Windsor, CT; Danutė Liaubienė, Medina, OH; Leonas ir Regina Raslaivičius, Elk Grove, IL; O. Kindurienė, Gulfport, FL; Genevieve Juodis, Chicago, IL; Petras ir Anna Jakutavičius, Val d'Or, P. Quebec, Kanada; Chicago, IL; Petras ir Anna Jakutavičius, Val d'Or, P. Quebec, Kanada.

40.00 dol. Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL; Aga Rimienė, Chicago, IL; Jonas Stoškus, Chicago, IL; Genovaitė Azubalienė, Fox River Grove, IL; Ona Kartanas, Omaha, NE;

26.00 dol. Irena Radienė, Palos Hills, IL;

25.00 dol. Ina Užgiriene, Worcester, MA; Kazys Balas, Cleveland, OH;

21.00 dol. Gloria Knytaite O'Brien, Westwood, NJ;

20.00 dol. Izabelė Burkauskas, Chicago, IL; Dalia Strasius, Ann Arbor, MI; dr. Lilija Ignatonis, Chicago, IL; Ona Ruge-

lienė, Maywood, IL; Vytautas Kondrotas, Richmond Hill, NY; Viktoras Lesniauskas, Chicago, IL; Consulate General of Lithuania, Westlake Village, CA;

Jadvyga Juknelis, Melrose Park, IL; Pranas Pargauskas, Otterville, Ont., Kanada; Z. Mickevičienė, Michigan City, IN; Jadvyga Prokurat, Lake Oswego, OR;

15.00 dol. Vytautas Kaman-

tas, Grand Rapids, MI; Vladas Gilyns, Sun City, CA; Antanas Adomaitis, Manchester, CT; Birutė ir Juozas Briedis, Chicago, IL; Barbara Morkūnienė, Oak Lawn, IL; Ignas Bandžulis, Los Angeles, CA; Peter Kaz-

lauskas Lemont, IL; Ruta ir Guntis Ozers, Woodridge, IL;

10.00 dol. V. Liorentas, Chicago, IL; Gediminas Kazė-

nas, Darien, IL; Pranas Baltuonis, Quebec, Kanada; Mari-

ja Krauchunas, Chicago, IL; Viktoras ir Aldona Palunas,

Akron, OH; Aleksandra Tumo-

sienė, Chicago, IL; Povilas Šukis, Kearny, NJ; Aleksan-

dras Radžius, Baltimore, MD.

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 21 d.

5

Visiems šiems aukotojams ir tiems, kurie atsiuntė mažesnes aukas, „Draugas“ reiškia nuoširdžią padėką.

• 1798 m. liepos 11 d. JAV Kongreso nutarimu įkurti marina.

A.†A. Dr. LIUDA GIRNIUTĖ DIRDIENĖ

Gyveno Oak Lawn, IL. Po sunkios ligos mirė 1994 m. rugsėjo 20 d., 2:40 val. ryto, sulaukusi 83 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko: vyras Petras, sūnus Algis; brolis Vytautas Girnius su žmona Jada; pusseserė dr. Birutė Kasakaitienė; svainė dr. Genė Zubrienė ir kiti giminės Lietuvoje.

Priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, rugsėjo 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 23 d. iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: vyras, sūnus, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. ELVIRA SHIMKŪNIENĖ Stulpinaitė

Gyveno Palo Alto, CA, anksčiau Marquette Parko apylinkėje Chicagoje.

Mirė 1994 m. rugsėjo 19 d., 3 val. p.p., sulaukusi 90 metų. Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Amerikoje išgyveno 65 m.

Nuliūdę liko: sūnus - Algimantas, marti Dawn; Alex marti Sonia; anūkai: Rafael, Sarah, Stacy Shimkūnai; proanūkė Alexandra Malcanaitė ir kiti giminės.

Velionė buvo žmona a.a. Aleksandro.

Velionė pašarvota penktadienį, rugsėjo 23 d. nuo 8 val. ryto iki 9 val. ryto Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Po atsisveikinimo 9 val. ryto laidojimo namuose, velionė bus nulydėta į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę sūnūs, marčios, anūkai, proanūkė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. ANASTAZIJAI RIŠKIENEI

mirus, dukrai NIJOLEI GIERŠTIKIENEI, anūkams ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Sophie ir Stasys Narkai

A.†A. VYTAUTUI GERULAIČIUI

mirus, giliausia užuojauta motinai, mielai ALDONAI, ir seseriai RŪTAI, netekus mylimo Sūnaus ir Brolio. Liūdime kartu.

Australija

Danutė ir Stasys Urnevičiai

Ižmijam Filosofui ir Kultūrininkui

A.†A. JUOZUI GIRNIUI

mirus, žmonai ONAI, sūnams RAMŪNUI, KESTUČIUI ir SAULIUI ir broliui ANTANUI su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą.

Genovaitė ir Adolfas Armaliai
Veronika ir Vladas Kulbokai
Sofija Šakienė
Irena ir Mėčys Šilkaičiai
Bronė ir Aleksas Urbonai
Prima ir Aleksas Vaškeļiai

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite - Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems - ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėte tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutaupeys jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ĮSTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI. NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Brolis Vincas Žvingilas, MIC, vakar atšventė 86 metų gimimo ir 60 metų darbo „Drauge“ sukaktį. Dienraščio darbuotojai pagerbė ir pasveikino jį šia proga, sugiedojo „Ilgiausių metų“, palinkėjo daug sveikatos.

Birutė Drungienė paaugojo „Draugo“ knygynui 3 dėžes, apie 150 egz., lietuviškų knygų. Ačiū.

Čikagos lietuviškoji mokykla veikia kiekvieną šeštadienį Jaunimo centre. Nors mokslo metai jau oficialiai prasidėjo, mokiniai dar gali registruotis į visus skyrius ir darželį. Šiemet mokyklon užsiregistravo ypač daug naujai iš Lietuvos atvykusių vaikų. Laukiame ir daugiau.

„Draugo“ sukaktuvinis pokylis jau čia pat – sekmadienį, rugsėjo 25 d., 4 val. popiet pradžiai, o 5 val. p.p. – vakarienė. Primename visiems puotos svečiams, kad jokių papildomų išlaidų nebus. Įsigiję bilietą, galėsime pavalgyti, gėrimais atsisveikinti – viskas įskaitoma į tą patią kainą.

Ses. Zita Kripavičiūtė kiekvieną šeštadienį dėsto tikybą Čikagos lietuviškoje mokykloje, veikiančioje Jaunimo centre, mokiniams. Dar yra vietų ir naujiems mokiniams. Registracija vyksta visus rugsėjo mėn. šeštadienius nuo 9 val. ryto.

Kun. Juozas Vaišnyš, SJ, yra Čikagos lituanistinės mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, kapelionas.

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas š.m. rugsėjo 23 d., penktadienį, 6 val. vakare ALTO centro valdybos patalpose, 6500 So. Pulaski Road. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami. Visi valdybos ir tarybos nariai kviečiami gausiai dalyvauti.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba atsiuntė malonų sveikinimą „Draugui“ 85 metų sukakties proga ir 100 dol. auką. Dėkojame už padėrinančius linkėjimus ir paramą.

x Brighton Parko Liet. Namų savininkų draugija rengia 33-čią jubiliejinį balių rugsėjo 24 d., šeštadienį, 7 v.v. Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield. Bus meninė programa, šalta-šilta vakarienė, veiklos baras. Šokiama groso A. Barniškis. Baliaus pelnas skiriamas bažnyčios stogo remontui. Vietas rezervuoti pas V. Utarą, tel. 312-847-0664 arba pas A. Raštienę, tel. 312-778-3025.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Lietuvių Operos valdyba šiuo metu sudaro Vytautas Radzius, pirmininkas, Jonė Bobinienė, vicepirmininkė, Algirdas Putrius, išdinininkas, Dalia Stankaitienė, sekretorė, Jurgis Vidžiūnas, Vytautas Aukštuolis, Eglė Rūkštelė, Sundstrom ir Romas Burneikis, vicepirmininkai įvairioms pareigoms. Operos choras jau pradėjo repetuoti Bizet „Perlu žvejų“ operą. Dar kviečiami įsijungti į chorą ir nauji nariai. Repeticijos būna kiekvieną penktadienį ir sekmadienį Jaunimo centro antrame aukšte, tad jų metu priimami ir nauji chorisai.

Stasė Šimoliūnienė, Lucerne Valley, CA, atsiuntė savo asmeniską 100 dol. auką „Draugo“ leidimo išlaidoms sumažinti. Nuoširdus ačiū mūsų dienraščio rėmėjai už supratimą sunkios finansinės laikraščio leidimo padėties ir pastangas ją palengvinti.

Marija Kapačinskis, Chicago, IL, atsiųsdama laimėjimo bilietelių šakneles, apdovanojo „Draugą“ 200 dol. auka. Mūsų laikraštis daug priklauso nuo gerų draugų, kuriems rūpi jo išlaikymas, todėl įvertindami mūsų mielos skaitytojos dosnumą, tariame nuoširdų ačiū už auką.

Dr. Vincas Korkutis, mokslininkas iš Lietuvos, aktyvus „Draugo“ bendradarbis, po ilgesnės višnagės Čikagoje rugsėjo 11 d. išskrido atgal į namus. Su juo buvo atsiųskinta po sol. Stasio Povilaicio koncerto praėjusį šeštadienį Jaunimo centro kavinėje. Čia jį klausytojams pristatė koncerto rengėjas Ed. Šulaitis. Svečias iš Lietuvos pasisakė esąs nuo seniai sol. St. Povilaicio gerbėjas, jau daugiau negu 20 metų lankantis jo koncertus. Jis pasidžiaugė savo višnagė Čikagoje.

„Geriau juoktis negu verk-“, Vlodo Vijeikio linksmi pasakojimai, išleisti Tėviškės, Chicago, IL, gaunami „Draugui“, o taip pat leidykloje, 4346 S. Western Ave., Chicago, IL 60609. Kaina – 8 dol., persiuntimas – 2.50.

x TRANSPAK TALPIN-TUVAI Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubieji siuntiniai – air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamblų vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena „Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas **International Historic Films, Inc.**, telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kainą tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

(sk)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Juozas Kaributas**, „Kur lietuviai verkė ir dainavo“. Išleido uždaroji akcinė bendrovė „Švyturys“, Vilnius, 1994 m. Minkštais viršeliais, 116 psl., pabaigoje yra iliustracijų nuotraukų. J. Kaributas vaizdžiai aprašo savo kelionę po Pietų Ameriką, susitikimus su tenyškiais lietuviais. Autorius knygą suskirstė neilgais skyreliais su taikliai parinktomis antraštelėmis. Pasakojimas sklandus, aiškus ir tinka poilsio meto pasiskaitymui. Viršelio dailininkas – R. Šaliamovas. Knyga gaunama „Drauge“.

• **„Šventasis Raštas**. Senasis Testamentas. Istorinės knygos“. Vertimas iš hebrajų ir graikų kalbos. Išleido „Krikščionis gyvenime“, Putnam, CT, 1994 m. Vertė ir įvadus bei paaiškinimus parašė kun. Antanas Rubšys; vertimo kalbą tikslino Jurgis Jankus ir Albina Pribušauskaitė. Tai jau trečioji „Senajo Testamento“ knyga, turinti 811 psl., apimanti – Jozuės, Teisėjų, Rutos, Samuolio, Karalių, Kronikų, Ezdro, Nehemijo, Tobito, Juditos, Esteros, Makabėjų knygas. Nepaprastai vertingas leidinys, o kaina tik 12 dol.; už persiuntimą – 2.75 dol. Gaunama „Drauge“.

• **„Laiškai lietuviams“**, 1994 m. rugsėjis. Leidžia lietuviai jėzuitai Čikagoje; redaguoja Juozas Vaišnyš, SJ, administratorė – Aleksandra Likanderienė. Šio numerio viršelio piešinys – dail. Joanos Plikionytės-Bružienės, o skyrių vinjetės – Rasos Sukutės. Tai religinės ir tautinės kultūros žurnalas, kuris ištikimai savo skaitytojus lanko kas mėnesį (išskyrus liepos/rugpjūčio mėn. – tuomet yra dvimėnesinis).

• **Povilas Šilas**, „Mano kryžiaus kelių odiseja“. Išleido „Lietuviškos knygos klubas“, Vilnius, „Katalikų pasaulis“, 1994 m. Knyga 320 psl., minkštais viršeliais. P. Šilas (1908-1993) aprašo savo ilgą ir dramatišką gyvenimą – vaikystę Lietuvos kaime, studijų ir darbo metus, Lietuvą užklupusį karą ir bėgimą į tremtį, kurią jis išbuvo Pečioros, Vorkutos ir Intos lageriuose. Autorius buvo teisininkas, katalikiškos visuomenės veikėjas, Lietuvos patriotas. Iš jo atsiminimų dvelkia giliai tikinčio kataliko pasaulėžiūra ir tėvynės meilė. Knyga gaunama „Drauge“.

x Dana ir Jurgis Sved, „Lietuvos našlaičių globos“ komitetui įteikė \$150 – vieno našlaičio globos metinį mokestį ir nori padėti našlaičiui Mažiekuose. Komitetas jiems dėkoja. (sk)

x Danutė ir Raimundas Puodžiūnai, pavyzdinčiai užauginę ir išmoklinę savo vaikus, padeda Lietuvos našlaičiams. „Lietuvos našlaičių globos“ komitetui atsiuntė \$150 vieno Lietuvos našlaičio metinį mokestį. Komitetas, našlaičio vardu dėkoja. (sk)

x A.A. Anastazijos Riškienės atminimui \$315 buvo paskirta Lithuanian Mercy Lift. LML nuoširdžiai dėkoja šeimai ir aukotojams: A. Lapinskas, K. Riškus, A. Riškus, M. Ališauskienė, S. Adomėnienė, G. Musiekienė, W. & M. Ruzga, B. Prapuolenienė, S. Plenienė, K. & R. Dudzik, F. Sašienė, J. Linkienė ir ponams Jarmas. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisomie
visų rūšių stogus.
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

RAMUNĖLĖ

Žydi ramunėlė lauko pakele. Aš jos aplankyti einu šiandien vėl.

Greitai greitai bėgu lauko takeliu. Ją dar nebemiegant parugėj randu.

Balta skrybelėlė šviečia sidabru. Ir ežios šešėly mudu vėl abu.

Paimu ant rankų: ji tokia gležni. Skrybelėlė slenka žemėn pamaži.

Jos balti lapeliai poromis iškris. Ko širdelė trokšta, viską pasakys.

Ar aš Tėviškėlėn grįšiu dar, ar ne? Ar gera senutė glostys ten mane?

Ar mane pamatęs Rudis džiaugsu los? Ar antelės krykštaus Luody prie salos?

Ar dar puošnūs kryžiai ramstos pakele? Ar juos kas Sekminėm papuošė gelėm?

Kai išbursiu viską, Grįšiu į namus ir pernakt sapnuosiu Lietuvą ramus.

Nors laukuos prisėda daug margų gelii, – ramunėlė baltą vieną aš myliu.

Laimutis B. Švalkus

MANO „DVIGUBAS“ GYVENIMAS

Aš šią temą kitaip suprantu, negu kiti. Aš gyvenu savo gyvenimą labai įvairių ir šakotą, bet ne dvigubą. Kiekvienas gyvenimo įspūdis, visa tai ką aš išmokstu, tiek lietuvių ir amerikiečių organizacijose, padaro mane tuo žmogumi, kuriuo aš dabar esu. Aišku, kad daug ko pasimokau iš amerikiečių, nes mano didesnė gyvenimo dalis ten praleidžiama. Veik visa mano aplinka amerikietiška. Jų mokykloje praleidžiu labai daug laiko, kaip ir visi kiti vaikai. Ten patiriu daugiausia pergyvenimų, ten daugiausia išmokstu. Ten žaidžiu tinklinio komandoje, mokaus teniso, turiu daug draugų.

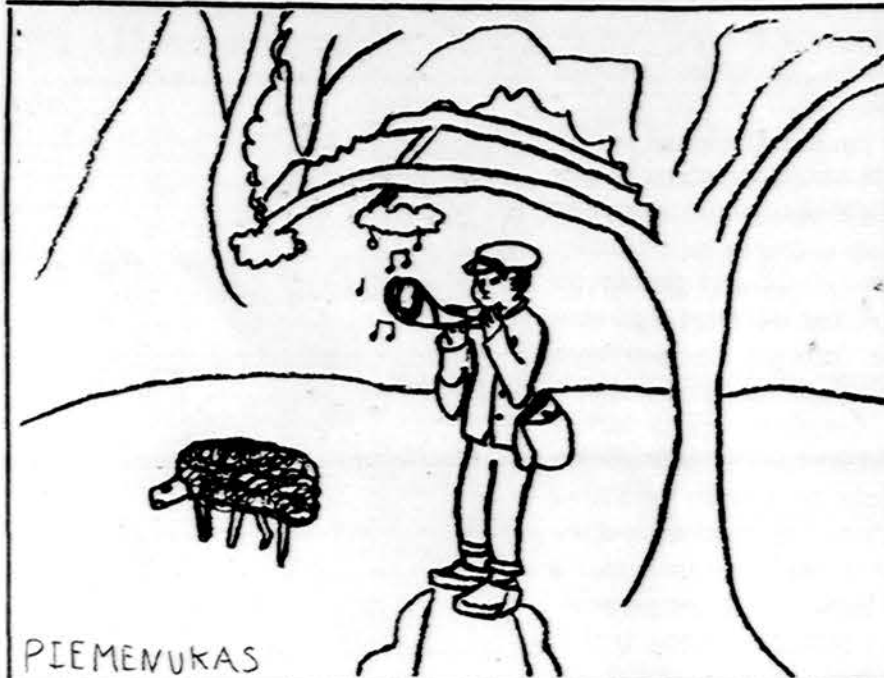
Būdama jaunesnė, pykdavau ant tėvų, kad šeštadienius turiu praleisti lituanistinėje mokykloje, užuot, kad praleisčiau laiką su savo amerikietėmis draugėmis. Tikiuosi, kad ir aš kartą galėsiu kitių kalbų mokytis. Turiu skirtingą ratelį draugų. Gal geriausi mano draugai yra lietuviai. Dalyvauju koncertuose, giedu Mišių metu, dalyvauju sporte. Pasitaiko progų nuvykti į kitus miestus, dalyvauti sporto, dainų ir šokių šventėse. Tomis progomis daug išmokstu, patiriu daug įspūdžių. Džiaugiuosi, kad ši mano gyvenimo šaka yra tokia stipri, jaučiuosi geresnis žmogus turėdamas tokią šaką, ant kurios galiu pasiremti.

Tikiuosi, kad ir aš kartą galėsiu kitių kalbų mokytis.

Kristina Klorytė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-lės mokinė.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Piemenukas pasirošęs groti paskutines vasaros melodijas. Piešė Marius Hauser, Bostono lit. m-lės mokinys

IŠ STOVYKLOS GYVENIMO

Trečiadienis, liepos mėn. 20 d.

Trečiadienį buvo „Draugų diena“. Dvyliktasis namelis suporavo stovyklautojus. Poros turėjo apsiręngti tų pačių spalvų drabužiais ir kartu sėdėti vakarienes metu.

Tą dieną pradėjo labai smarkiai lyti. Žaibavo, dundėjo. Visi slėpėsi nuo lietaus. Tik tai šeštas namelis, užsipykęs „šampūno“ ant galvos, pradėjo bėginti visur.

Gaila, kad lietus sutrukdė mūsų pirmą laužą. Mes perkėlėm laužą ir rūši. Po įdomios laužo programos pavargę nuėjome miegoti.

Sidabrinės kulkos, 4 namelis

Ketvirtadienis, liepos mėn. 21 d.

Stovyklos nuotaika gera. Mankšta berniukų pusėje vyksta kasdien. Mergaitės truputį tinginiauja.

Visa stovykla bruzda: nuo vienos pamokos ir kitą, nuo vadovo ir vadovų, nuo vieno stovyklos kampo į kitą. Populiariausias klausimas yra po kiekvieno skambučio „kur mes dabar einam?“

Po pietų vėl debesy pradedo sukinėtis aplink mus, grašindami lietumi.

Vakarinė programa – susikaupimo vakaras. Stovyklautojai buvo padalyti į tris grupes palei amžių. Kiekvienai grupei buvo pritaikyta diskusinio pobūdžio programa. Vadovai tą vakarą susirinko į savo pasirinktas Mišias.

Sidabriniai šaukštai, 5 namelis

(Neringa 1994, 25 metai)

SPĖKITE

1. Ko vėjas nepaneša? (Žinoma, daug ko, čia reikia įspėti senovės Akmenos žmonių mintį).
2. Žemai žemaitis, aukštai dievaitis; nukris dievaitis, užmuš žemaitis.
3. Už auksą gražesnis, už blusą mažesnis.
4. Vos gimęs, o jau žilas.
5. Mano tėvas turi lygius laukus. Tame lauke – ažuolas, tame ažuole – dvilika šakų, ant kiekvienos šakos – keturios šakelės.

Praejusios savaitės atsakymai

1. Akmuo. 2. Laiškas. 3. Žasies plunksna, raštas. 4. Svarstykės. 5. Laikrodis.

GEGUTĖ (Padavimas)

Kitą kartą Lietuvoje gyveno vienas bajoras. Jis turėjo dukterį ir tris sūnus. Duktė savo brolius labai mylėjo: megzdavo jiems puikias šerpes (kambarinius kojų apavus), ausdavo gražias juostas, nardavo visokių nėrinių. Pagirs, būdavo, ją broliai, pasidžiaugę jos darbu, ir kitokio atpildo jai nereikia. Broliai džiaugdavosi, ir ji taip pat; broliai verkėdavo, ir ji taip pat.

Tačiau neilgai jiems buvo lemta tokioje santarvėje gyventi.

Vieną gražų pavasarį kryžiuočiai užpuolė mūsų kraštą, žudė senelius, plėšė iš motinų vaikelius, kalavijais ir ugnimi naikino visą, ką tik rado Lietuvoje. Tada Kęstutis, žemaičių kunigaikštis, tuoj ėmė rinkti vyrus. Sugaudė trimaitį, sužabavo kardai, ir viso krašto vyrai išėjo kautis su kryžiuočiais.

Trimitų garsą išgirdo ir trys broliai. Jie pasibalnojo tymo (iš geros kokybės ožio odos padarytas balnas) balneliais žirgėms ir išėjo į karą. Apsiverkė seselė gaudžiomis ašarėlėmis, palaimino savo brolius ir išleido į kelią.

Pasibaigė karas. Kryžiuočius lietuviai sumušė. Daugelis karžygių grįžo namo. Ir seselė laukia savo brolių. Išėina į darželį, ašarėlėmis rūtelės palaisto ir vis žiūri į tą kelią, kur brolieliai nuėjo. Bet veltui jų laukia seselė; visi trys broliukai karo lauke galvelės paguldė. Tik jų žirgai parbėgo, pardundėjo ir brolių kiemelį.

Verkė raudėjo lietuvaitė, netekusi savo brolių, ir paliko tėvo namus. Išėjo į girią ir ilgai ten ji brolių gedėjo, visą girelę ašarėlėmis laistė. Gaila pasidarė jos dievui Perkūniui, ir jis pavertė ją gegute.

Ir dabar, pavasari, tuo pačiu metu, kada žuvo jos broliai, ji skundžiasi visiems, kukuodama verkia savo brolių.

LINKSMIAU

– Na, Antanuk, kaip tau šiandien sekėsi mokykloje?
– O, labai gerai, mamytė. Mokytoja pasakė, kad jei visi vaikai būtų tokie kaip aš, mokykla reikėtų uždaryti.

Vaikas skaito laikraštį. Tuo metu tėvas klausia:

– Algi, kelinta šiandien diena?

– Nežinau, – atsako sūnus.

– Pažiūrėk į laikraštį ir sužinosi.

– Nieko nepadės, jis – vakarykštis.

– Aš galiu jums pasakyti, kaimyne, kad būna medžioklinių šunų net protingesnių už savo šeimininkus.
– Taip, Baltra, aš tokį ir turiu.

– Žiūrėk, atbėga kiškis! – sako medžiotojas. – Na dabar tegul jis rašo sau testamentą!
– Prisidėjo šautuvą, iššovė ir – pro šalį.

– Žiūrėk, žiūrėk, – atsakė juokdamasis antrasis medžiotojas. – Jis kuo skubiausiai bėga pas notarą daryti testamentą!

Negailėk anksti atsikėlus arba jaunas apsišvedęs.